

Kultur- og fritidslivets værdi for borgere og samfundet i Aalborg Kommune

Silverlining Research, 2024

Silverlining
RESEARCH

Kilde: Frame & Work

Indhold

1. Forord.....	1
2. Konklusion.....	2
3. Læsevejledning.....	3
4. Kultur- og fritidslivets indflydelse på Aalborg som et godt sted at bo.....	4
5. Kultur- og fritidslivets økonomiske betydning.....	16
5.1 Bruttoværditilvækst.....	17
5.2 Beskæftigelse.....	21
5.3 Skatteprovenu.....	25
6. Kultur- og fritidslivets nytteværdi.....	27
7. Kultur- og fritidslivets instrumentelle og iboende værdier.....	34
7.1 Instrumentelle værdier.....	34
7.2 Iboende værdier.....	38
8. Appendiks.....	41
8.1 Den anvendte metode og datagrundlag.....	41
8.2 Frafaldsanalyse.....	46
8.3 Brancheliste til SAM-K/LINE.....	49

1. Forord

Aalborg tilbyder et bredt udvalg af kultur- og fritidstilbud til byens borgere, eksempelvis sportsklubber, biografer, museer og rekreative parker. Disse aktiviteter og tilbud bidrager til at skabe rammerne for et aktivt kultur- og fritidsliv i kommunen. En undersøgelse fra 2018 viste, at cirka en tredjedel af kommunens borgere angav kulturlivet som en af årsagerne til, at Aalborg er et attraktivt sted at bo.¹

Et centralt spørgsmål er, hvor meget kultur- og fritidslivet faktisk bidrager til både den enkeltes livskvalitet og det bredere samfund i Aalborg. Forskning viser, at dette kan være udfordrende at måle, da kultur ofte fungerer som et offentligt gode, der gavner både brugere og ikke-brugere. Samtidig er offentlig støtte en integreret del af branchens forretningsmodel, hvilket gør det vanskeligere at vurdere kulturens samlede værdi.

For at undersøge kultur- og fritidslivets værdi og betydning har Aalborg Kommune, i samarbejde med de øvrige kommuner i 6-by-samarbejdet, bedt konsulentvirksomheden Silverlining Research om at foretage en omfattende kortlægning.

For at løse denne opgave har Silverlining Research i samarbejde med Sundhed og Kultur i Aalborg Kommune gennemført en undersøgelse, der kombinerer spørgeskemaundersøgelser besvaret af 2.651 borgere i Aalborg Kommune og økonomiske beregninger baseret på SAM-K/LINE-modellen. Dette giver et robust grundlag for en vurdering af både den økonomiske værdi og de sociale fordele for borgerne i Aalborg Kommune.

Genstandsfeltet for undersøgelsen er hele produktionen og udbuddet af kultur- og fritidsaktiviteter, uanset om de drives af private, kommunen eller frivillige.

¹ Epinion (2018) Tilbageløbsanalyse af kulturens betydning i Aalborg. For Aalborg Kommune. [Epinion - Tilbageløbsanalyse - Aalborg Kommune - Rapport - 120618.pdf](#)

2. Konklusion

Analysen viser, at kultur- og fritidslivet spiller en central rolle for både samfundsøkonomien og borgerne i Aalborg Kommune. Dette afspejles blandt andet i den høje tilfredshed med kommunens kultur- og fritidstilbud, hvor borgerne aktivt gør brug af faciliteter som parker, biografer, biblioteker og udendørsaktiviteter.

Kultur- og fritidslivet har dog ikke kun værdi i sig selv; det bidrager også væsentligt til Aalborgs økonomi, identitet og sociale fællesskab.

Økonomiske bidrag

Økonomisk har kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune bidraget med 3.597 mio. kr. til samfundsøkonomien i hele landet, målt som bruttoværditilvækst i 2022. Samtidig sikrede det beskæftigelse til 5.659 personer. Disse tal omfatter både de direkte effekter fra aktiviteter i kultur- og fritidssektoren og de afledte effekter, som opstår, når aktiviteterne genererer økonomisk aktivitet andre steder i økonomien. For eksempel bruger en gæst til en koncert eller en sportsbegivenhed typisk penge på mad eller transport i forbindelse med oplevelsen, hvilket skaber yderligere vækst i andre brancher.

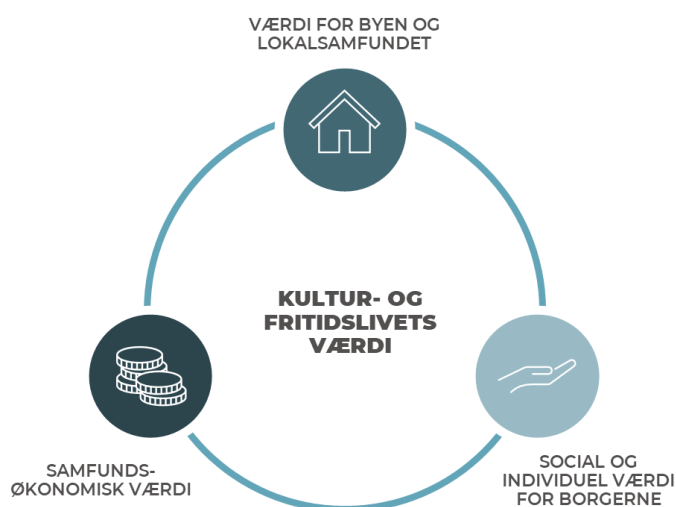
Borgernes oplevelse

Ud over de økonomiske bidrag oplever borgerne, at kultur- og fritidsområdet er en væsentlig faktor for lokalsamfundet og byens attraktivitet. Blandt de adspurgte borgere, der opfatter Aalborg som et godt sted at bo, fremhæver 42 % fritids- og foreningslivet som en afgørende faktor, mens 34 % peger på kulturlivet.

Derudover oplever borgerne en personlig nytteværdi af kultur- og fritidsområdet, som de i gennemsnit er villige til at betale 172 kr. om måneden for. Området bidrager desuden til borgernes trivsel og styrker medborgerskabet i kommunen.

Figur 1

Illustration af værdi skabt af kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune

3. Læsevejledning

Rapportens samlede resultater præsenteres i fire kapitler.

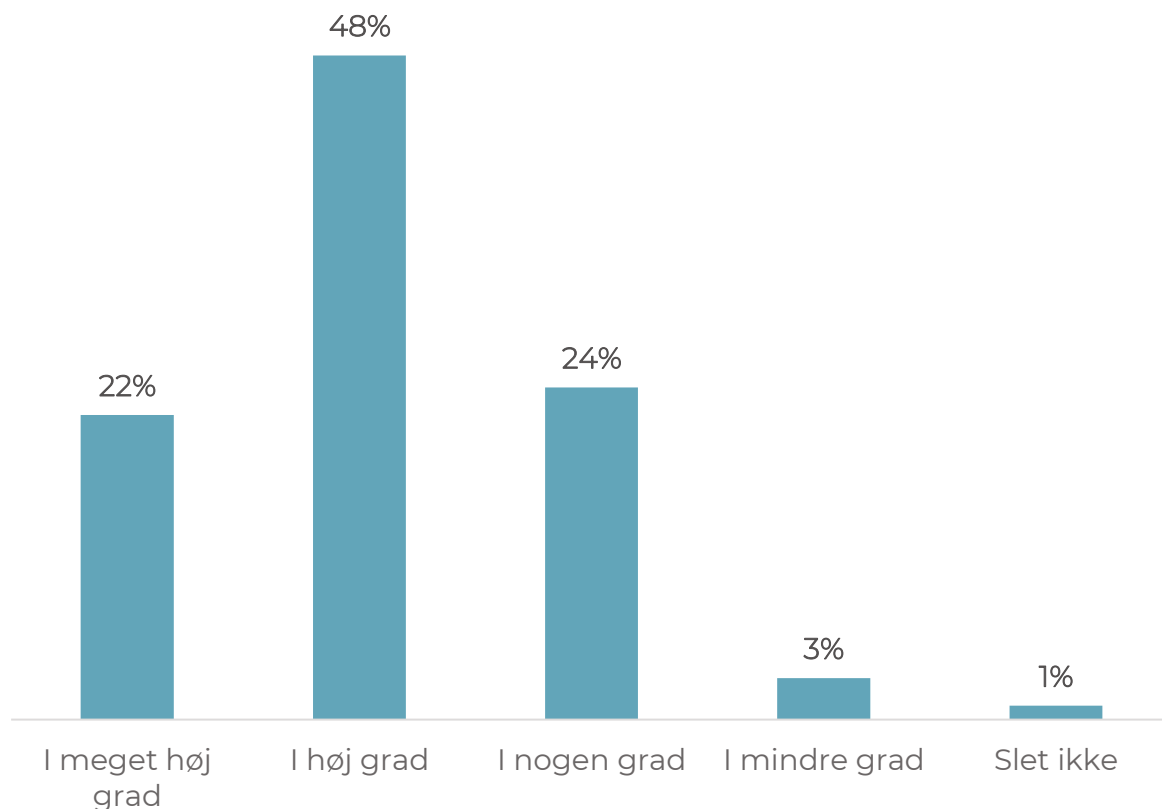
- Kapitel 4 præsenterer resultaterne om kultur- og fritidslivets betydning for byen og lokalsamfundet.
- Kapitel 5 fokuserer på de samfundsøkonomiske effekter af kultur- og fritidslivet i Aalborg.
- Kapitel 6 estimerer borgernes oplevede nytteværdi af kultur- og fritidsområdet.
- Kapitel 7 kortlægger de instrumentelle og iboende værdier relateret til kultur- og fritidsområdet. Dette omfatter både bidrag til demokratiske værdier og medborgerskab samt udviklingen af individuelle egenskaber og sociale fællesskaber.

Den anvendte metode og datagrundlag, der ligger til grund for analysen, er beskrevet i kapitel 8 i rapportens appendiks.

4. Kultur- og fritidslivets indflydelse på Aalborg som et godt sted at bo

Figur 2

I hvilken grad synes du, at Aalborg er en god kommune for dig? (n = 2.651)

Note: "Ved ikke"-kategorien udgør 3 %, men er udeladt af figuren.

Figur 2 viser, at en stor del af borgerne i Aalborg Kommune vurderer, at kommunen er god for dem. Sammenlagt svarer 70 %, at de *i høj* eller *meget høj grad* oplever Aalborg som en god kommune. Desuden angiver 24 %, at Aalborg *i nogen grad* er en god kommune. Blot 4 % af respondenterne angiver, at kommunen enten *i mindre grad* eller *slet ikke* en god kommune for dem.

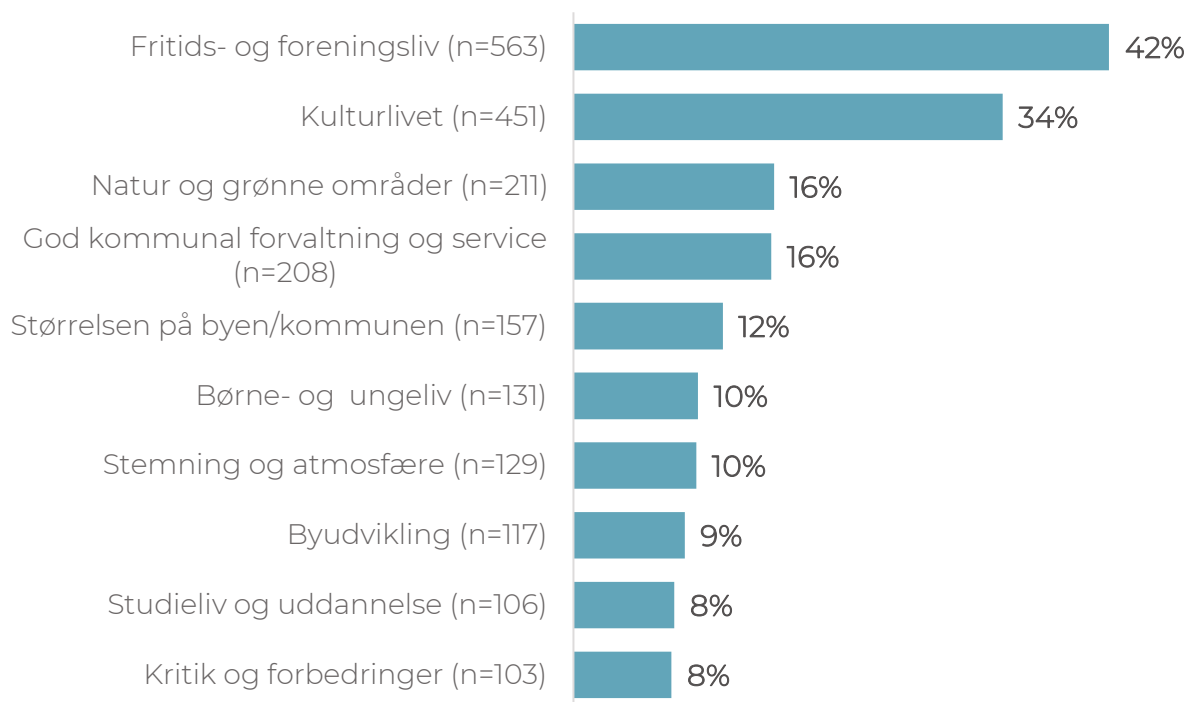
Til sammenligning med Tilbageløbsanalysen, gennemført for Aalborg Kommune i 2018² angiver 77 % af borgerne, at Aalborg *i høj* eller *meget høj grad* er en god by at bo/leve i. Borgernes vurdering af Aalborg, som et godt sted at bo er derfor aftaget lidt, når man sammenligner målingen fra 2018 med denne måling fra 2024³.

² Epinion (2018) Tilbageløbsanalyse af kulturens betydning i Aalborg. For Aalborg Kommune.

³ Spørgsmålsformuleringerne i de to målinger er ikke ens. I denne analyse spørges der ind til Aalborg Kommune modsat Tilbageløbsanalysen, hvor der spørges til Aalborg by.

Figur 3

Hvad gør Aalborg til en god kommune for dig? (n = 1.337)

Note: Respondenterne har kunne angive flere årsager i deres åbne besvarelse. Figuren viser de 10 mest hyppigt nævnte årsager.

Figur 3 viser årsagerne til, at borgerne i Aalborg Kommune opfatter kommunen som et godt sted at bo. Overordnet fremhæves fritids- og foreningsliv samt kulturlivet som medvirkende til, at kommunen opfattes som et godt sted at bo.

Fritids- og foreningslivet fremhæves af 42 % af respondenterne, svarende til 563 af de adspurgte borgere. Her understreger mange, at der tilbydes et bredt udvalg af arrangementer og rekreative aktiviteter, herunder sportsudøvelse, som henvender sig til forskellige interesser og aldersgrupper. 34 % af borgerne fremhæver kulturlivet. De er især tilfredse med kulturtilbud som Skråen, Nordkraft, Kunsten og Musikkens Hus, Aalborg Teater og Aalborg Karneval. I områderne uden for Aalborg by medvirker kulturlivet også til, at kommunen er godt sted at bo. Her fremhæves blandt andet arrangementer, der afholdes på de lokale biblioteker.

Sammenlignet med analysen fra 2018 vurderede 34 % af borgerne dengang, at kulturlivet gjorde Aalborg til en god by at bo i. Borgernes opfattelse af kulturlivet som en væsentlig faktor for Aalborgs attraktivitet er således forblevet stabil mellem 2018 og 2024.⁴

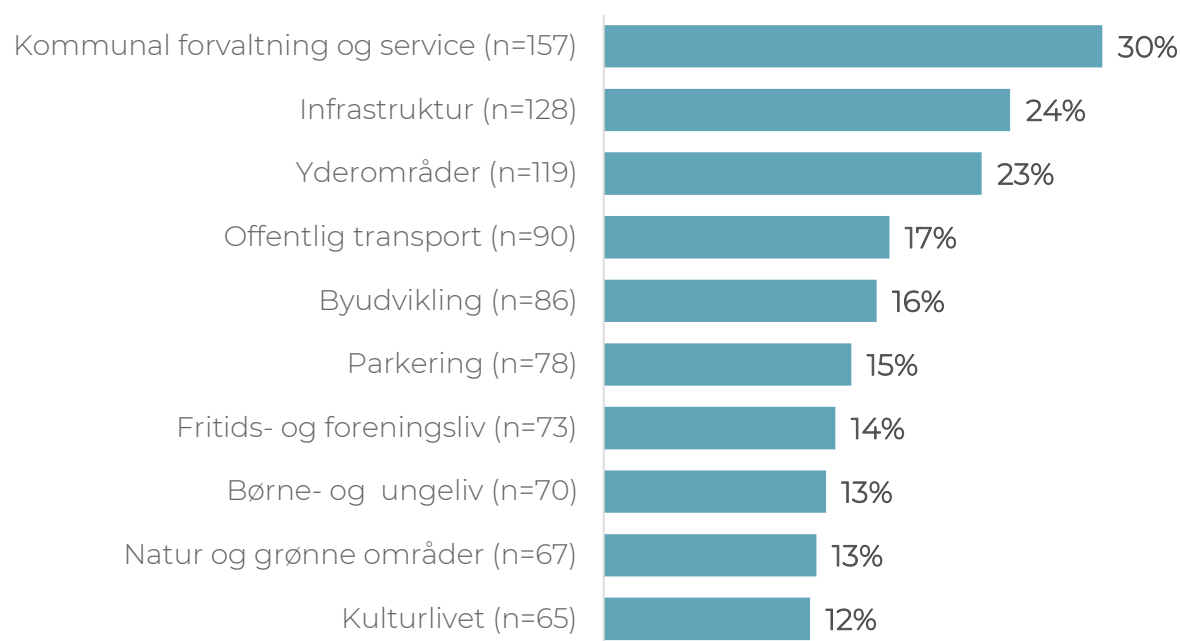
⁴ Spørgsmålsformuleringerne i de to målinger er ikke ens. I denne analyse spørges der ind til Aalborg Kommune modsat Tilbageløbsanalysen, hvor der spørges til Aalborg by.

16 % af borgerne peger på natur og grønne områder som årsag. Særligt fremhæves nærheden til Limfjorden, Egholm og andre naturområder uden for Aalborg, som giver mulighed for at opleve den nordjyske natur. Desuden understreger borgerne betydningen af samspillet mellem by og grønne områder i bybilledet.

Det kan ikke udelukkes, at undersøgelsens emne i sig selv kan have påvirket, at flere har fremhævet kulturliv og fritids- og foreningsliv i deres åbne besvarelser. Dette er dog forsøgt undgået ved at placere spørgsmålet tidligt i undersøgelsen.

Figur 4

Hvordan synes du, at Aalborg kan gøres til et bedre sted at bo? (n = 524)

Note: Respondenterne har kunnet angive flere årsager i deres åbne besvarelser. Figuren viser de ti hyppigst nævnte årsager.

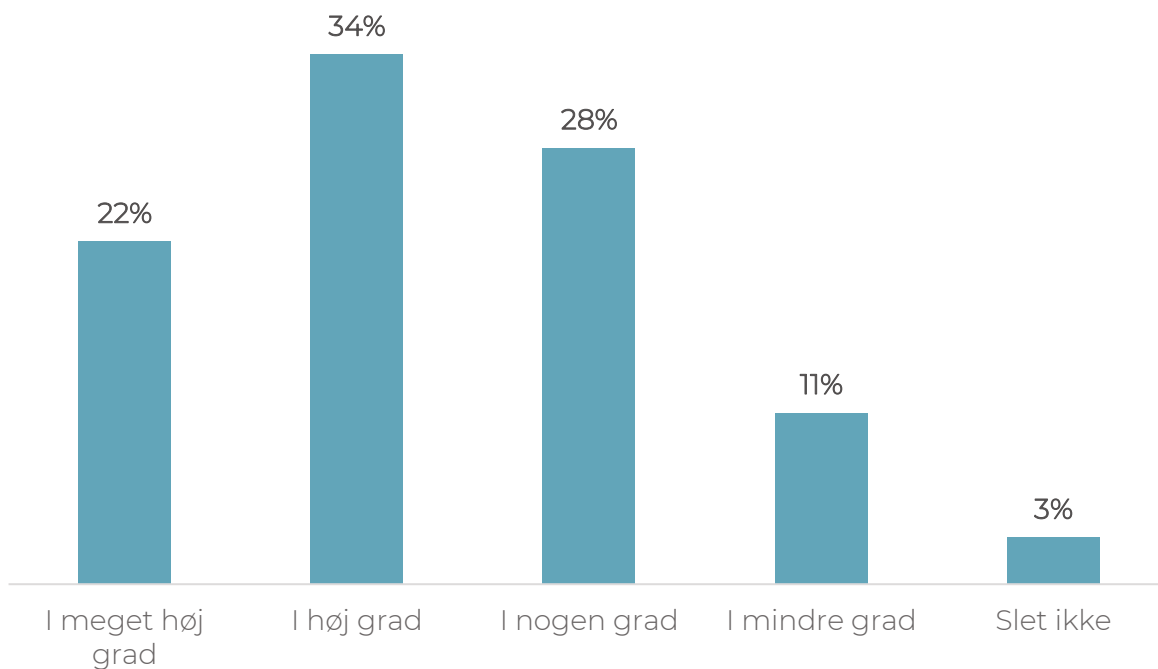
Figur 4 viser, hvad de borgere, der ikke er tilfredse med at bo i Aalborg Kommune, angiver som årsag. Den kommunale forvaltning og service, infrastruktur samt yderområder udgør de tre hyppigst nævnte årsager i de åbne kommentarer.

Kommunens forvaltning og service er det hyppigst nævnte emne, som 30 % af respondenterne fremhæver, svarende til 157 af de adspurgte borgere. Konkret bliver sagsbehandlingstider og den økonomiske forvaltning, heriblandt prioriteringer mellem velfærdsområder og byggeprojekter problematiseret. Infrastruktur nævnes i 24 % af de åbne kommentarer, svarende til 128 af de adspurgte borgere, hvor udfordringer for bilister og bedre forhold for cyklister fremhæves, herunder reparation af vejhuller og forbedringer i lyskryds. Desuden nævnes butiksdød som et gennemgående tema i relation til infrastrukturen. 23 % af borgerne fremhæver yderområderne, hvor de påpeger manglen på fritidsaktiviteter og kulturelle

arrangementer sammenlignet med Aalborg by. Dette skaber en følelse af, at yderområderne bliver overset.

Figur 5

I hvilken grad vurderer du, at Aalborg Kommunes kultur- og fritidstilbud er vigtige for dig? (n = 2.651)

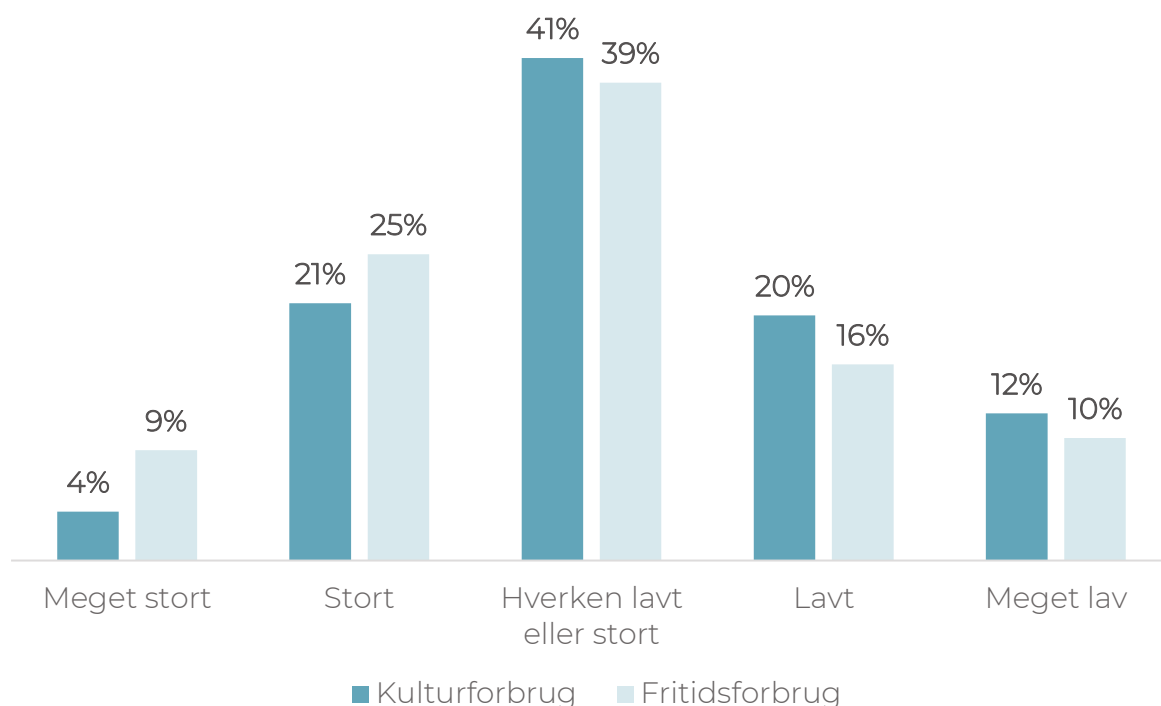

Note: "Ved ikke"-kategorien udgør 2 %, men er udeladt af figuren.

Figur 5 viser, at kultur- og fritidstilbuddene vurderes som vigtige for borgerne i Aalborg Kommune. Specifikt angiver 56 % af borgerne, at kultur- og fritidstilbuddene *i høj* eller *meget høj grad* er vigtige for dem. 28 % synes, at tilbuddene *i nogen grad* er vigtige for dem, mens 14 % mener, at tilbuddene *i mindre grad* eller *slet ikke* er vigtige for dem.

Figur 6

Hvor stor en kultur- og fritidsforbruger vil du angive dig selv til at være? (n = 2.651)

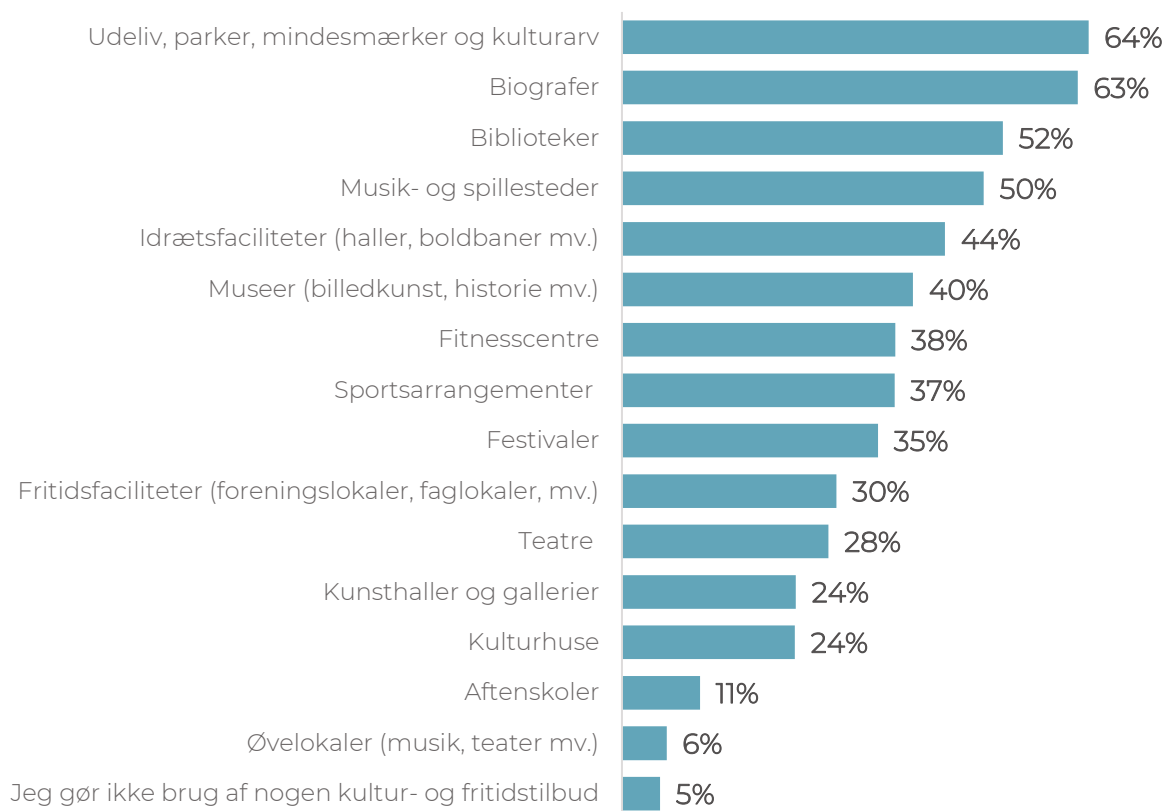
Note: "Ved ikke"-kategorien udgør 2 % for både kulturforbrug og fritidsforbrug, men er udeladt af figuren.

Figur 6 viser borgernes selvrapporterede forbrug af kultur- og fritidstilbud. Samlet set præsenterer figuren en relativt stor spredning i borgernes kultur- og fritidsforbrug. En betydelig andel af borgerne vurderer, at deres kulturforbrug (41 %) og fritidsforbrug (39 %) er *hverken lavt eller stort*. Derudover angiver omtrent hver fjerde, at deres kultur- og fritidsforbrug er *stort* eller *meget stort*. Cirka samme andel angiver, at de har et lavt eller meget lavt kultur- og fritidsforbrug.

En nærmere analyse viser ingen nævneværdige forskelle på borgernes selvrapporterede kultur- og fritidsforbrug fordelt på køn, alder og bopæl.

Figur 7

Hvilke af følgende kultur- og fritidstilbud gør du brug af? (n = 2.651)

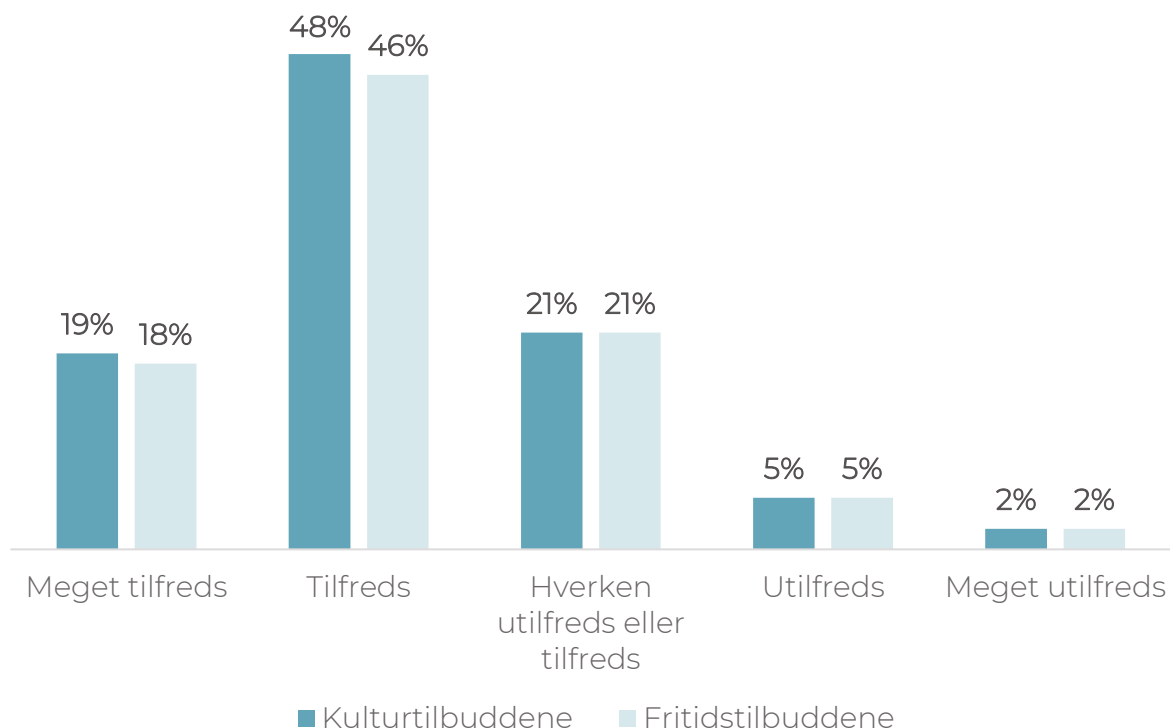

Note: "Ved ikke"-kategorien udgør 1 %, men er udeladt af figuren. Respondenterne har kunnet angive flere svarmuligheder.

Figur 7 viser, at de mest benyttede kultur- og fritidstilbud i Aalborg Kommune er udeliv, parker, mindesmærker og kulturarv samt biografer og biblioteker. Her angiver mellem 52 % og 64 % af borgerne, at de anvender disse tilbud. De mindst benyttede tilbud er kulturhuse, aftenskoler og øvelokaler.

Figur 8

Hvor tilfreds eller utilfreds er du generelt med (Kulturtilbuddene / Fritidstilbuddene) i Aalborg Kommune (n = 2.651)

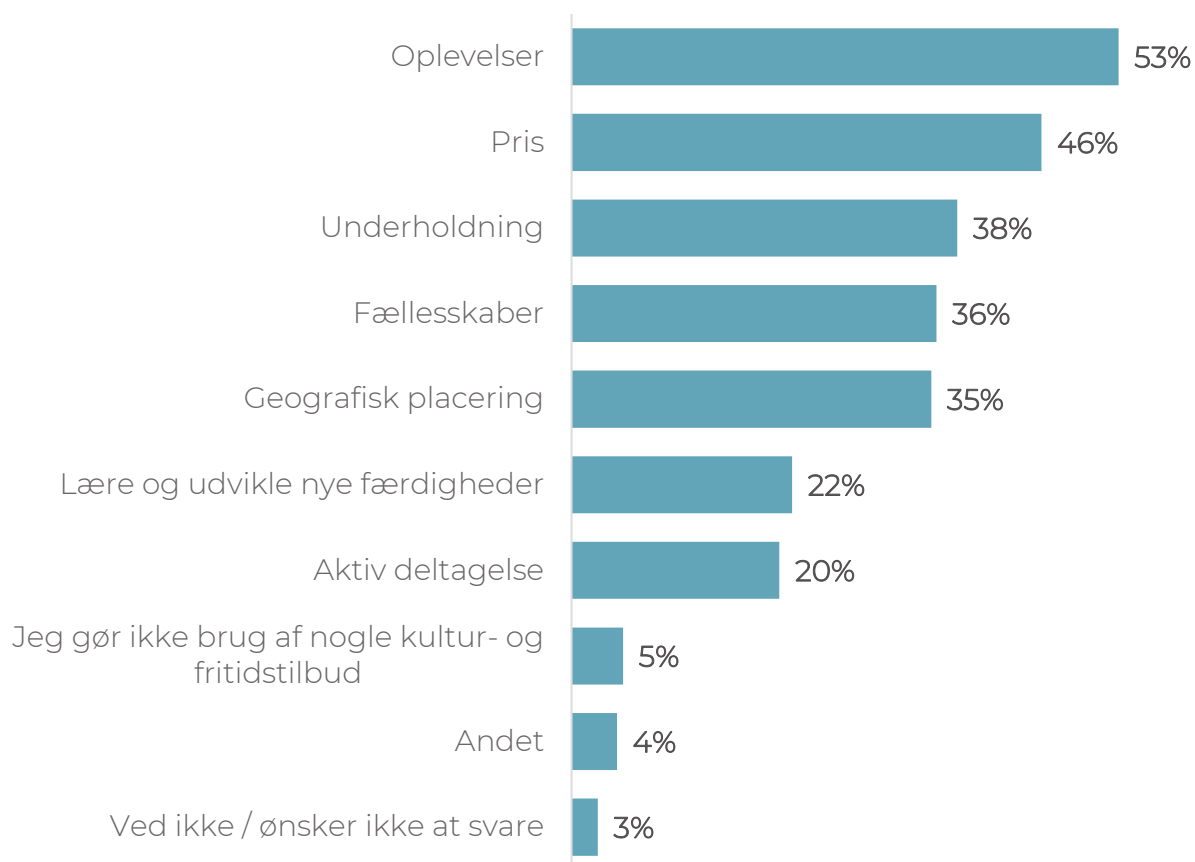
Note: "Ved ikke"-kategorien udgør henholdsvis 6 % for kulturtilbuddene og 8 % for fritidstilbuddene, men er udeladt af figuren.

Figur 8 viser, at flertallet af borgerne er tilfredse eller meget tilfredse med kulturtilbuddene (67 %) og fritidstilbuddene (64 %). Derudover er 21 % neutrale, mens 7 % er utilfredse eller meget utilfredse med tilbuddene på begge områder.

Sammenlignet med analysen fra 2018, hvor 73 % af borgerne var tilfredse eller meget tilfredse med kulturtilbuddene, tyder resultaterne på et mindre fald i tilfredsheden over tid.

Figur 9

Hvilke aspekter er særligt vigtigt for dig, når du gør brug af kultur- og fritidstilbud? (n = 2.651)

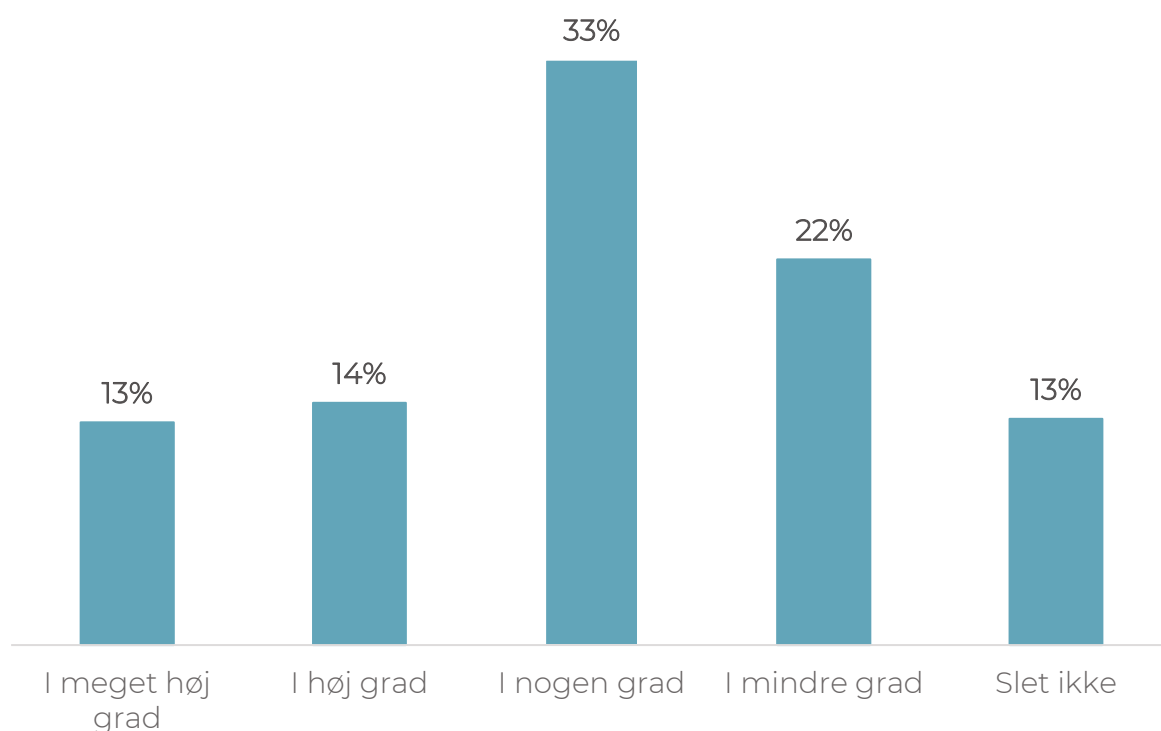

Note: Respondenterne har kunne vælge op til tre svarmuligheder.

Figur 9 viser, at borgere i Aalborg Kommune vægter oplevelser, pris og underholdning højest, når de benytter kultur- og fritidstilbud, med mellem 38 % og 53 %, der angiver disse aspekter som vigtige. De mindst prioriterede aspekter er læring, udvikling af nye færdigheder og aktiv deltagelse.

Figur 10

I hvilken grad er det vigtigt for dig, at din kultur- og fritidstilbud forholder sig til grøn bæredygtighed?
(n = 2.651)

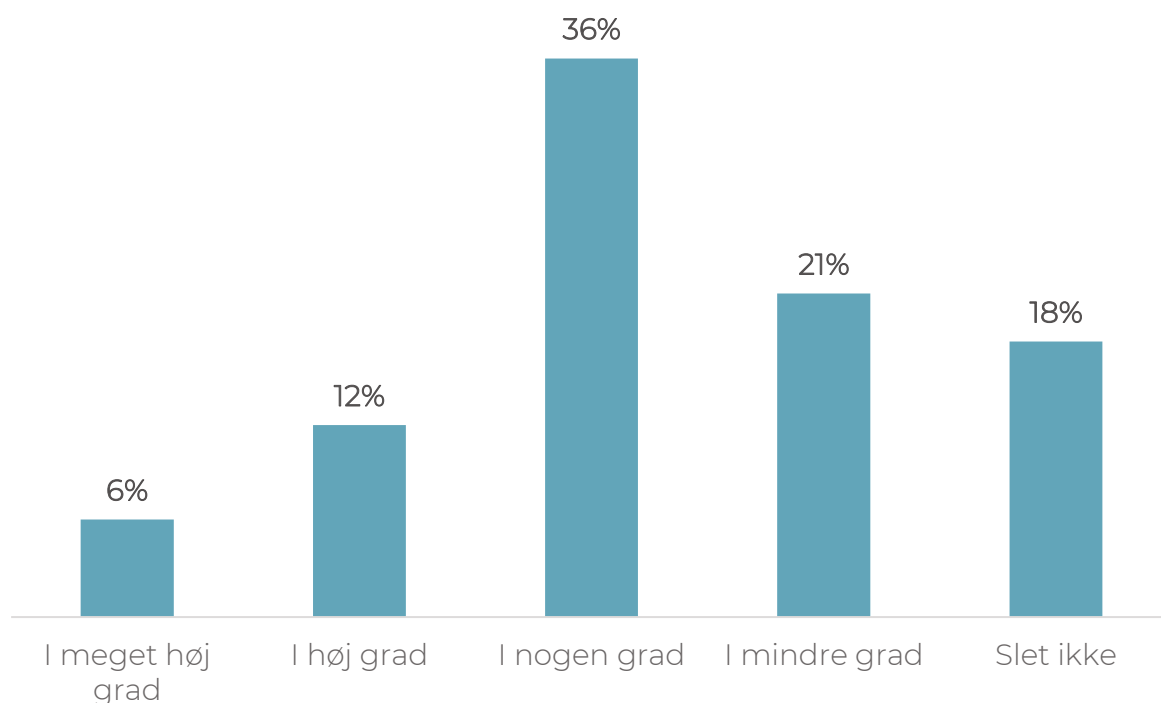

Note: "Ved ikke"-kategorien udgør 6 %, men er udeladt af figuren.

Figur 10 viser en spredning i borgernes holdninger til, hvor vigtigt det er, at kultur- og fritidstilbuddene forholder sig til grøn bæredygtighed. 27 % angiver, at det *i høj* eller *meget høj grad* er vigtigt, 33 % mener, at det *i nogen grad* er vigtigt, mens 35 % synes, at det enten er *i mindre grad* eller *slet ikke* vigtigt. Der er ingen nævneværdige forskelle i besvarelserne på tværs af alder, køn og bopæl.

Figur 11

I hvilken grad er du villig til at betale ekstra for, at dit kultur- og fritidstilbud har en grøn profil? (n = 2.651)

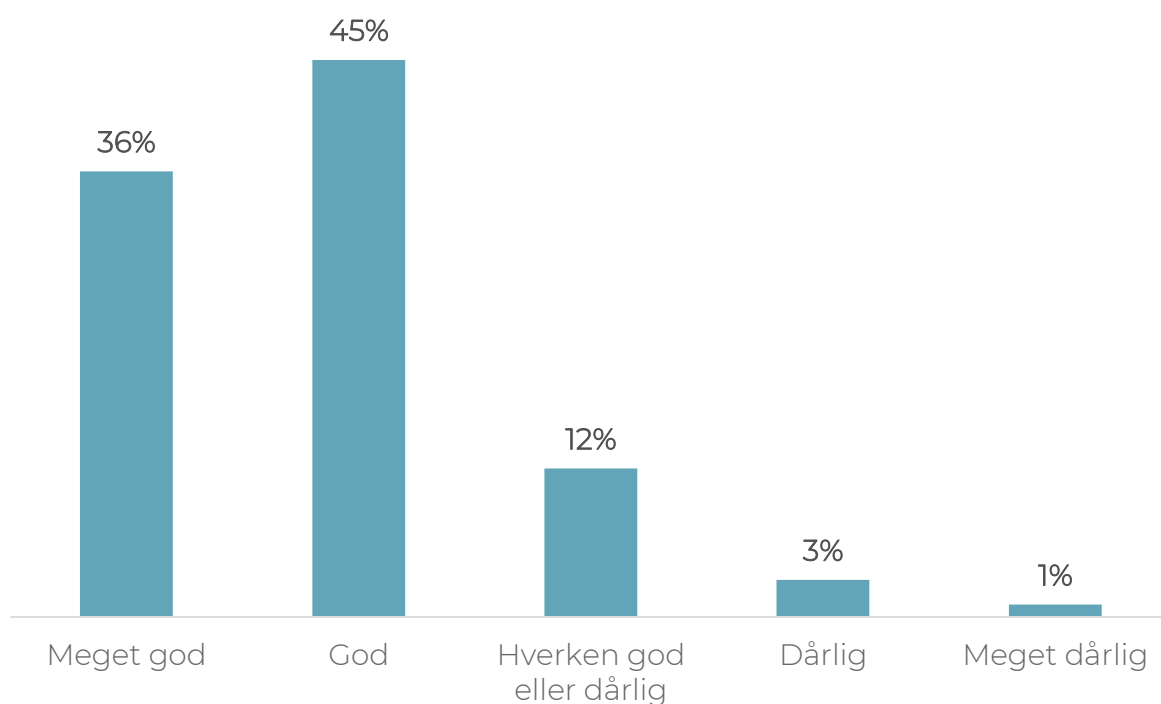

Note: "Ved ikke"-kategorien udgør 7 %, men er udeladt af figuren.

Figur 11 viser overordnet, at borgerne relativt tilbageholdende med at betale ekstra for grønne kultur- og fritidstilbud. 39 % angiver, at de *i mindre grad* eller *slet ikke* vil betale ekstra for kultur- og fritidstilbud med en grøn profil, mens 36 % *i nogen grad* er villige til at betale. 18 % er *i høj* eller *meget høj grad* villige til at betale ekstra for grønne kultur- og fritidstilbud. Der er ingen nævneværdig forskel i besvarelsene på tværs af borgernes alder, køn og bopæl.

Figur 12

Hvordan synes du, din trivsel og livskvalitet er alt i alt? (n = 2.651)

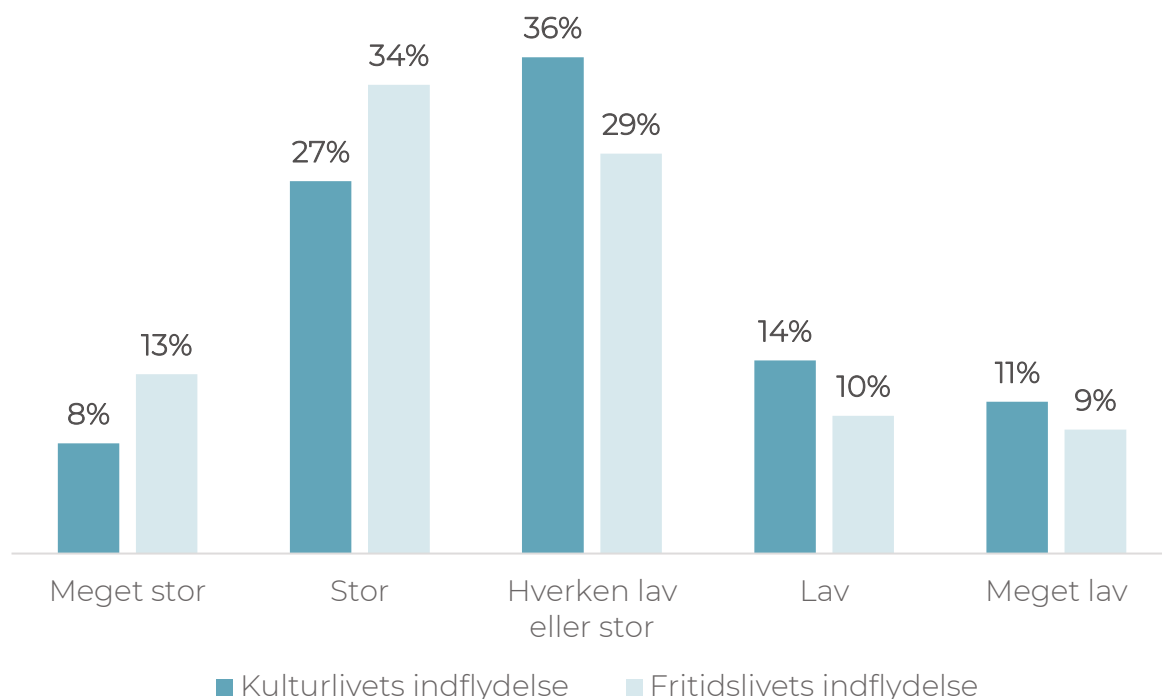

Note: "Ved ikke"-kategorien udgør 2 %, men er udeladt af figuren.

Figur 13 viser, at langt størstedelen af borgerne i Aalborg Kommune oplever høj trivsel og livskvalitet, idet 81 % vurderer den som *god* eller *meget god*. Kun 4 % angiver, at deres trivsel og livskvalitet er *dårlig* eller *meget dårlig*. En nærmere analyse viser, at trivsel og livskvalitet generelt stiger med alderen, mens der ikke er betydelige forskelle baseret på køn eller bopæl.

Figur 13

Hvor stor en indflydelse vurderer du, at Aalborg Kommunes kultur- og fritidsliv har på din trivsel og livskvalitet? (n = 2.651)

Note: "Ved ikke"-kategorien udgør 5 % for både kultur- og fritidslivets indflydelse, men er udeladt af figuren.

Figur 13 viser, hvor stor indflydelse borgerne i Aalborg Kommune vurderer, at kultur og fritidslivet har på deres trivsel og livskvalitet. Overordnet vurderer 47 %, at fritidslivet har stor eller meget stor indflydelse på deres trivsel og livskvalitet, mens 35 % mener det samme om kulturlivet. En forholdsvis stor andel af borgerne er neutrale, da henholdsvis 36 % og 29 % mener, at kultur og fritidslivet hverken har lav eller stor indflydelse på deres livskvalitet.

5. Kultur- og fritidslivets økonomiske betydning

Kultur- og fritidslivet i Aalborg bidrager til økonomien ved at skabe værdi i form af beskæftigelse, skatteindtægter og bruttoværditilvækst. Disse effekter er beregnet ved hjælp af den regionaløkonomiske model SAM-K/LINE, som drives af Center for Regional- og Turismeforskning (CRT)⁵.

Når der genereres værdi inden for kultur- og fritidserhvervet, skaber det ringe i vandet og påvirker andre dele af økonomien. Analysen opdeler derfor effekterne i tre kategorier: direkte, indirekte og inducerede effekter.

- **Direkte effekter** refererer til den umiddelbare økonomiske aktivitet, der sker som følge af et arrangement eller tilbud på kultur- og fritidsområdet. For eksempel når en koncert bliver arrangeret, skabes direkte effekter gennem billetindtægter, løn til ansatte, betaling til artister og udgifter til drift af koncertstedet.
- **Indirekte effekter** beskriver de økonomiske aktiviteter, der opstår i tilknyttede brancher, som leverer varer og tjenester til kultur- og fritidserhvervet. For eksempel når en koncert arrangeres, køber koncertstedet varer og tjenester fra andre virksomheder, som fx lydudstyr, catering eller rengøringstjenester.
- **Inducerede effekter** refererer til de ekstra økonomiske aktiviteter, der opstår, når løn og indkomst, som er skabt i forbindelse med en aktivitet, bruges videre i samfundet. For eksempel når medarbejdere, der arbejder i kultur- og fritidssektoren (direkte effekter), eller i tilknyttede brancher som leverer varer og tjenester (indirekte effekter), får løn, bruger de denne løn på produkter eller services fx madvarer og underholdning.

Eksempel på værdikæde: Sportsarrangement

Når et sportsarrangement afholdes, sætter det gang i mange økonomiske aktiviteter. Først og fremmest er der den **direkte effekt**, som kommer fra salg af billetter, mad og drikkevarer på stadion samt merchandise som trøjer og halstørklæder, som fansene køber. Dette er de mest synlige aktiviteter. Den **indirekte effekt** opstår gennem de mange virksomheder, der gør arrangementet muligt. Det kan være leverandører af lyd og lys, sikkerhedspersonale, cateringfirmaer og de hoteller, som besøgende gæster overnatter på. Transportsektoren nyder også godt af, at fans rejser til og fra arrangementet, ligesom trykkerier og marketingbureauer spiller en vigtig rolle i promoveringen. Den **inducerede effekt** sker, når lønninger fra alle disse aktiviteter bruges i lokalsamfundet. De ansatte bruger deres indkomst på dagligvarer, oplevelser og andre produkter, som skaber endnu mere økonomisk aktivitet i området.

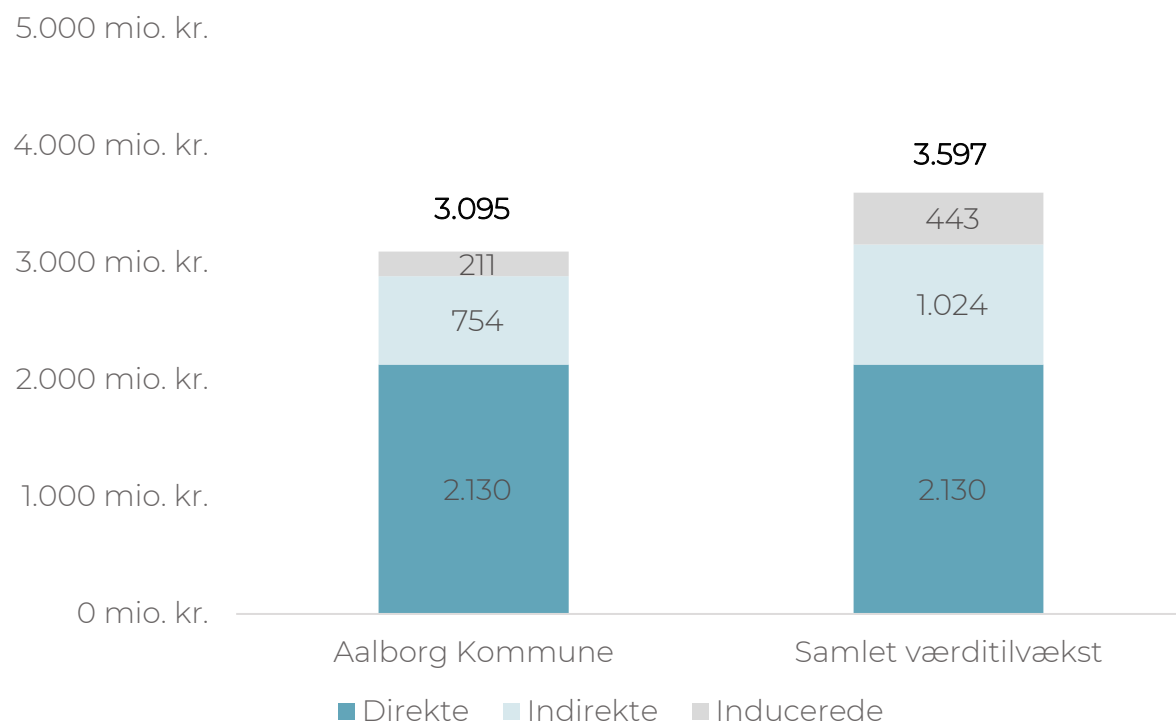
⁵ Se appendiks for en uddybning af modellen og definition af begreber.

5.1 Bruttoværditilvækst

Definition: Effektmålet 'Bruttoværditilvækst' følger nationalregnskabets definition af bruttoværditilvækst i løbende priser. Bruttoværditilvæksten opgøres som bruttonationalproduktet i markedspriser minus produktskatter, netto. Se appendiks for uddybning.

Figur 14

Bruttoværditilvækst skabt fra kultur- og fritidslivet, Aalborg Kommune og hele Danmark, mio. kr.

Figur 14 viser, hvor meget værdi kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune har skabt – både inden for kommunen og i resten af Danmark i 2022.

I alt har kultur- og fritidslivet bidraget med 3.095 millioner kr. i værdi i Aalborg Kommune. Ud af dette er 2.130 millioner kr. (69 %) skabt direkte gennem aktiviteter inden for kultur- og fritidsområdet i Aalborg, mens 965 millioner kr. (31 %) er kommet fra afledte effekter, som opstår, når pengene fra kultur- og fritidslivet bruges andre steder i økonomien – for eksempel når en besøgende til en koncert også spiser på en restaurant eller overnatter på et hotel.

Sammenlagt har kultur- og fritidslivet i Aalborg skabt en bruttoværditilvækst over hele landet på i alt 3.597 mio. kr. i 2022.

Sammenligning af bruttoværditilvækst

Den samlede bruttoværditilvækst i Aalborg Kommune har i 2019 været 69.776 mio. kr., som omregnet til 2022-priser svarer til 76.000 mio. kr. På baggrund af beregningerne ovenfor svarer det til, at omtrent 4 % af den samlede bruttoværditilvækst i Aalborg Kommune er genereret af kultur- og fritidslivet.

En analyse af erhvervsturismens økonomiske betydning viser, at denne branche i 2019 har skabt en bruttoværditilvækst på 794 mio. kr. i 2019, der i 2022-priser svarer til 874 mio. kr.

I rapporten "Kulturpolitisk redegørelse", der blandt andet har undersøgt kultur- og fritidsbranchens økonomiske betydning på landsplan, estimeres bruttoværditilvæksten i 2021 til ca. 89 mia. kr., hvilket omregnet til 2022-priser svarer til 95,8 mia. kr. Rapportens definition af kultur- og fritidsbranchen er dog bredere, idet de medtager aktiviteter relateret til fx reklame og arkitektur (se mere information i afsnit 3.2), hvilket er udeladt i beregningerne af bruttoværditilvæksten i denne rapport. Derfor kan tallene ikke direkte sammenlignes.

—

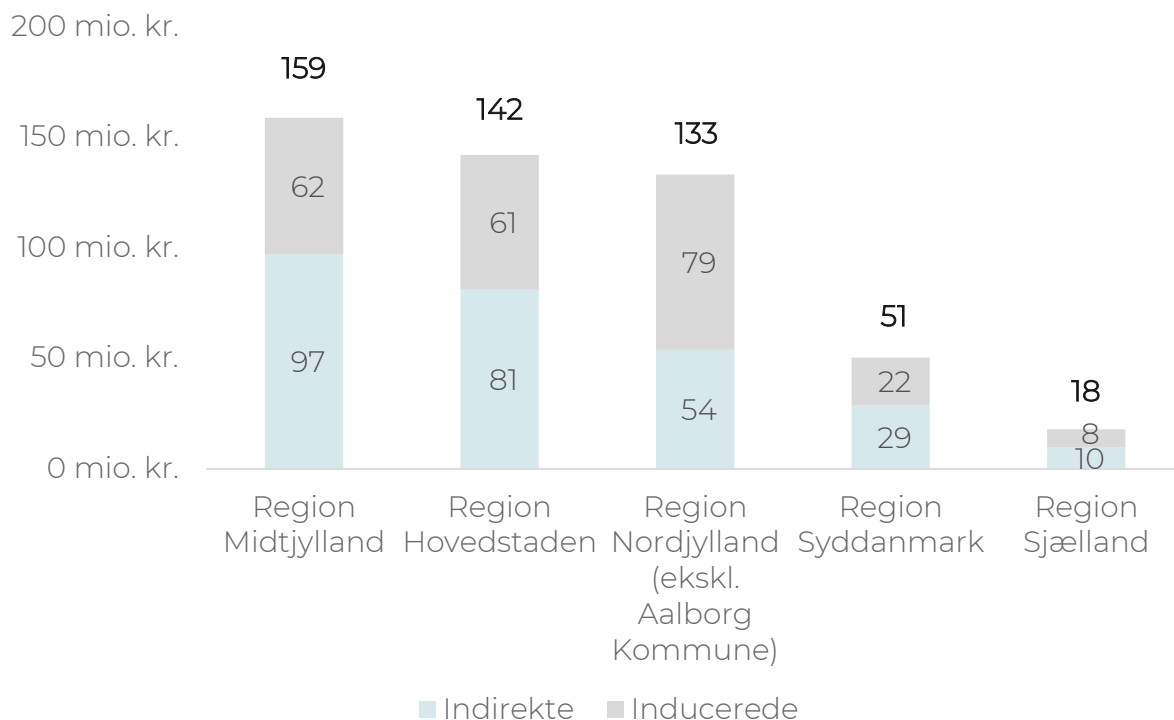
Kilder:

VisitDenmark (2022) Erhvervsturismens økonomiske betydning i de fire storbyer 2020.
[Pressemeddelelse.dotm](#)

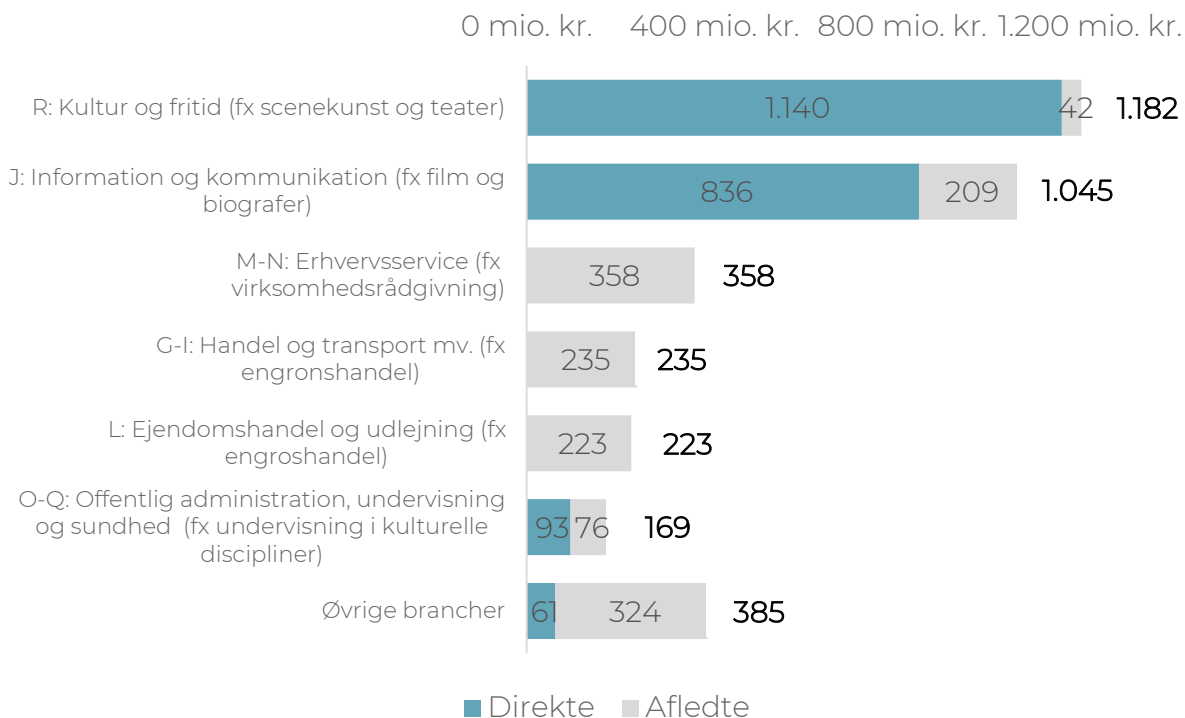
Kulturpolitisk redegørelse (2023). Kulturministeriets departement. Redegørelse nr. R 14 (11/5 2023)

Figur 15

Bruttoværditilvækst uden for Aalborg Kommune, mio. kr.

Kultur- og fritidserhvervene i Aalborg Kommune har genereret en værditilvækst på tværs af flere landsdele og regioner uden for kommunen. Figur 15 viser, at størstedelen af denne afledte bruttoværditilvækst er skabt i *Region Midtjylland*, *Region Hovedstaden* og *Region Nordjylland* med henholdsvis 159, 142 og 133 mio. kr. Samlet set bidrog den afledte økonomiske aktivitet fra Aalborg Kommunes kultur- og fritidserhverv til en bruttoværditilvækst på 503 mio. kr. uden for kommunegrænsen i 2022.

Figur 16Bruttoværditilvækst, Andre brancher inden for kultur- og fritidslivet, mio. kr.⁶

Figur 16 viser den direkte og afledte bruttoværditilvækst fra kultur- og fritidserhvervene i Aalborg Kommune opdelt efter overordnede branchekoder (se appendiks, afsnit 7.3, for en uddybning af branchekoderne).

R: Kultur og fritid er den branche, hvor der er skabt den største bruttoværditilvækst. Specifikt er der inden for denne branche skabt 1.140 mio. kr. via direkte produktion i de primære erhverv, mens 42 mio. kr. strammer fra den afledte produktion.

Der er også skabt betydelige økonomiske effekter inden for andre brancher. En anden betydelig branchekode er *J: Information og kommunikation*, hvor der i 2022 er skabt en samlet bruttoværditilvækst på 1.045 mio. kr. Branchekoden *M-N: Erhvervsservice* skaber den største afledte bruttoværditilvækst på 358 mio. kr. på baggrund af kultur- og fritidserhvervene. Andre brancher som *G-I: Handel og transport mv.*, *L: Ejendomshandel og udlejning* og *O-Q: Offentlig administration, undervisning og sundhed* bidrager også til den samlede økonomiske effekt.

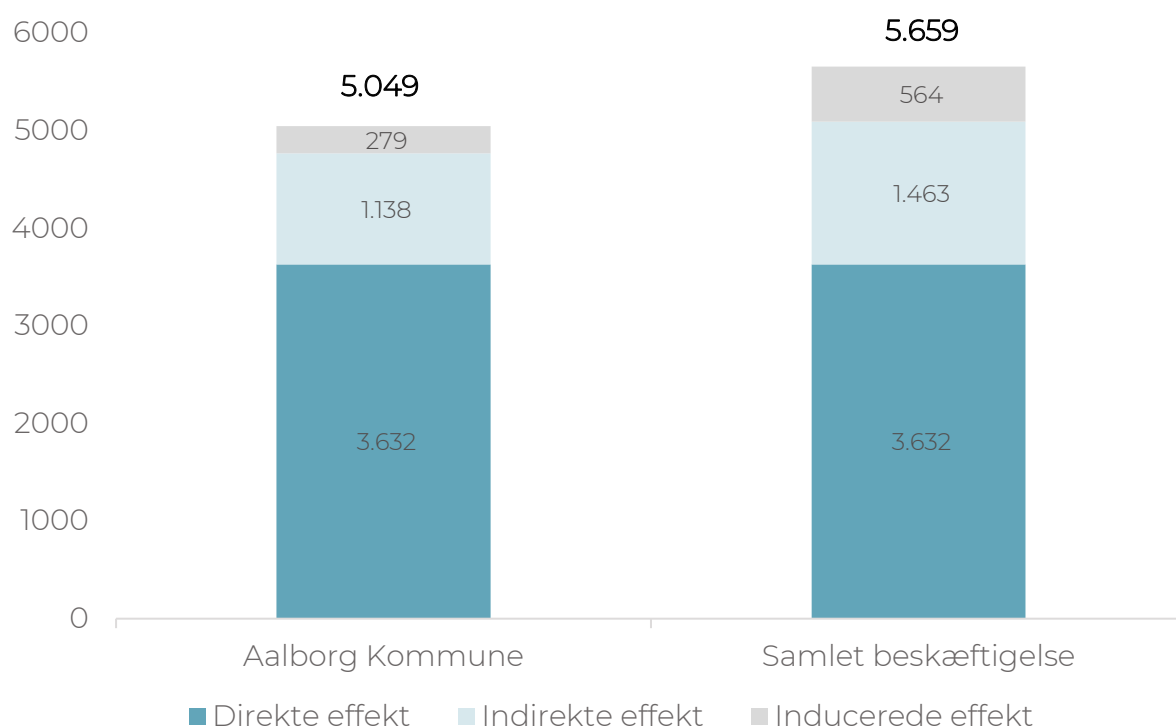
⁶ Øvrige brancher dækker over: Branchekoderne B-E Råstofindvinding, industri og forsyningsvirksomhed (fx indvinding af naturgas); K: Finansiering og forsikring (fx investeringsforeninger); S: Anden service, Bygge og anlæg, Landbrug, Skovbrug og fiskeri.

5.2 Beskæftigelse

Definition: Beskæftigelsen omfatter personer, der leverer arbejdskraft til produktionen af varer og tjenester i Danmark. Opgørelsen omfatter det gennemsnitlige antal beskæftigede personer i den periode, der belyses, som i denne rapport er 2022. Se appendiks for uddybning.

Figur 17

Beskæftigelse skabt fra kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune og hele Danmark, antal personer

Figur 17 viser, at kultur- og fritidserhvervene i Aalborg Kommune har skabt en samlet beskæftigelse på i alt 5.049 personer i 2022 inden for kommunegrænsen. Heraf er 3.632 personer (72 %) beskæftiget via den direkte aktivitet på kultur- og fritidsområdet i Aalborg, mens 1.417 personer (28 %) er i beskæftigelse som del af den afledte aktivitet, der opstår i tilknyttede brancher, som leverer varer og tjenester til kultur- og fritidserhvervet (indirekte og induceret beskæftigelse).

Kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune har medført en samlet beskæftigelse over hele landet på i alt 5.659 personer i 2022.

Sammenligning af beskæftigelse

For hele Aalborg Kommune har tidligere beregninger med LINE-modellen vist en samlet beskæftigelse i 2019 på 115.847. Det svarer til, at omtrent 4 % af den samlede beskæftigelse i Aalborg Kommune stammer fra kultur- og fritidserhvervene. Til sammenligning med en anden branche har beregninger estimeret, at erhvervsturismen har skabt 1.898 jobs i Aalborg Kommune i 2019.

Den tidligere nævnte "Kulturpolitiske redegørelse", som anvender en bredere definition af kultur- og fritidserhvervene end denne rapport, har også estimeret den samlede beskæftigelse i henhold til nationalregnskabets definition. Rapporten viser, at kultur- og fritidserhvervene i 2021 har haft en samlet beskæftigelse på 169.203 personer i hele landet.

—

Kilder:

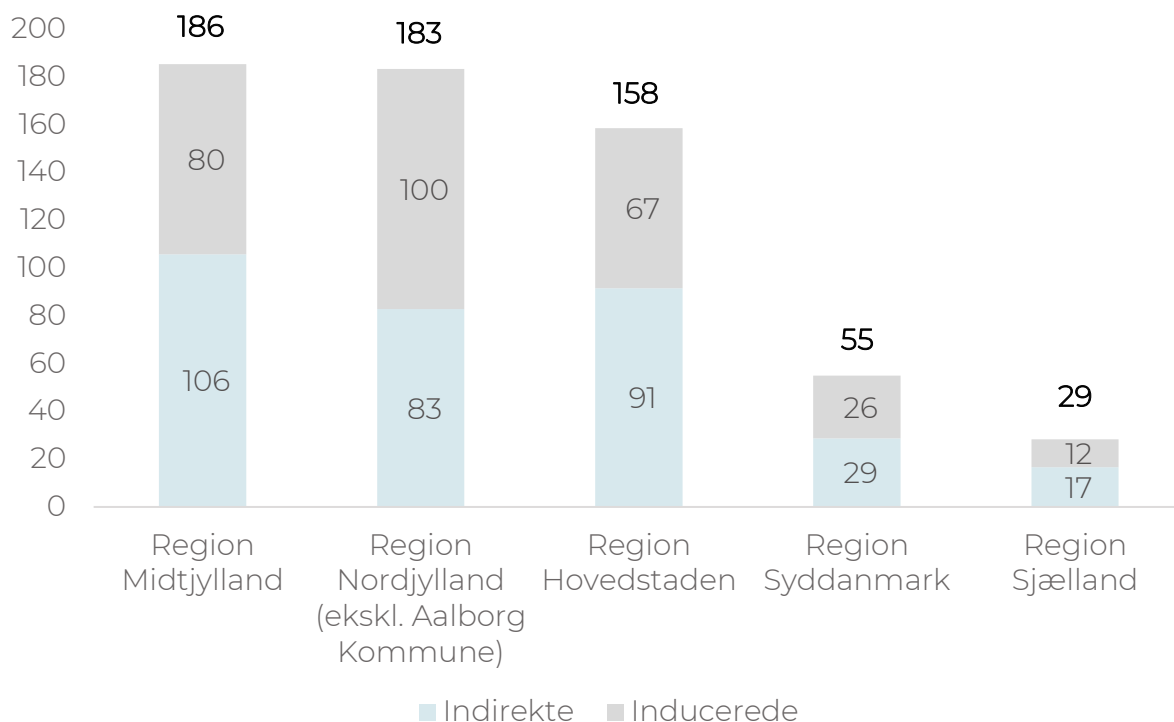
VisitDenmark (2022) Erhvervsturismens økonomiske betydning i de fire storbyer 2020.
[Pressemeddelelse.dotm](#)

"Kulturpolitisk redegørelse" (2023).

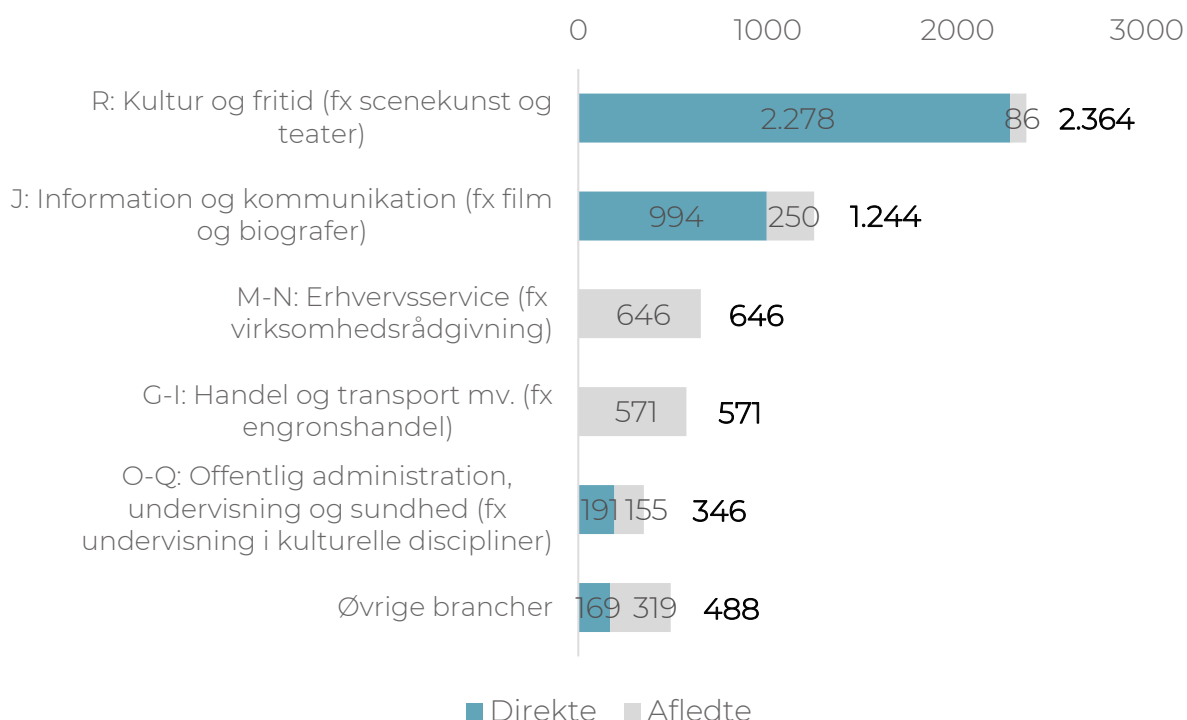
Kulturministeriets departement. Redegørelse nr. R 14 (11/5 2023).

Figur 18

Beskæftigelse uden for Aalborg Kommune, antal personer

Figur 18 viser det samlede antal beskæftigede uden for Aalborg Kommune, som følge af kultur- og fritidslivets afledte aktivitet. I 2022 skabte denne aktivitet beskæftigelse på tværs af flere regioner, især i Region Midtjylland, Region Nordjylland og Region Hovedstaden, med henholdsvis 186, 183 og 158 beskæftigede. Samlet set har den afledte produktion fra Aalborg Kommunes kultur- og fritidserhverv bidraget til beskæftigelse for 611 personer uden for kommunegrænsen.

Figur 19Beskæftigelse, Andre branchekoder, antal personer⁷

Figur 19 viser det samlede antal beskæftigede fordelt efter branchekoder, hvor 2.364 personer er beskæftiget under branchekode *R: Kultur og fritid*. Heraf er 2.278 personer beskæftiget i kraft af den direkte produktion og aktivitet, mens 86 personer er beskæftiget fra den afledte aktivitet. Til sammenligning er der under branchekode *J: Information og kommunikation* en samlet beskæftigelse på 1.244 personer. *M-N: Erhvervsservice* og *G-I: Handel og transport mv.* er de brancher, hvor der som følge af kultur- og fritidsområdet er skabt flest beskæftigede gennem afledt produktion med sammenlagt 1.217 personer.

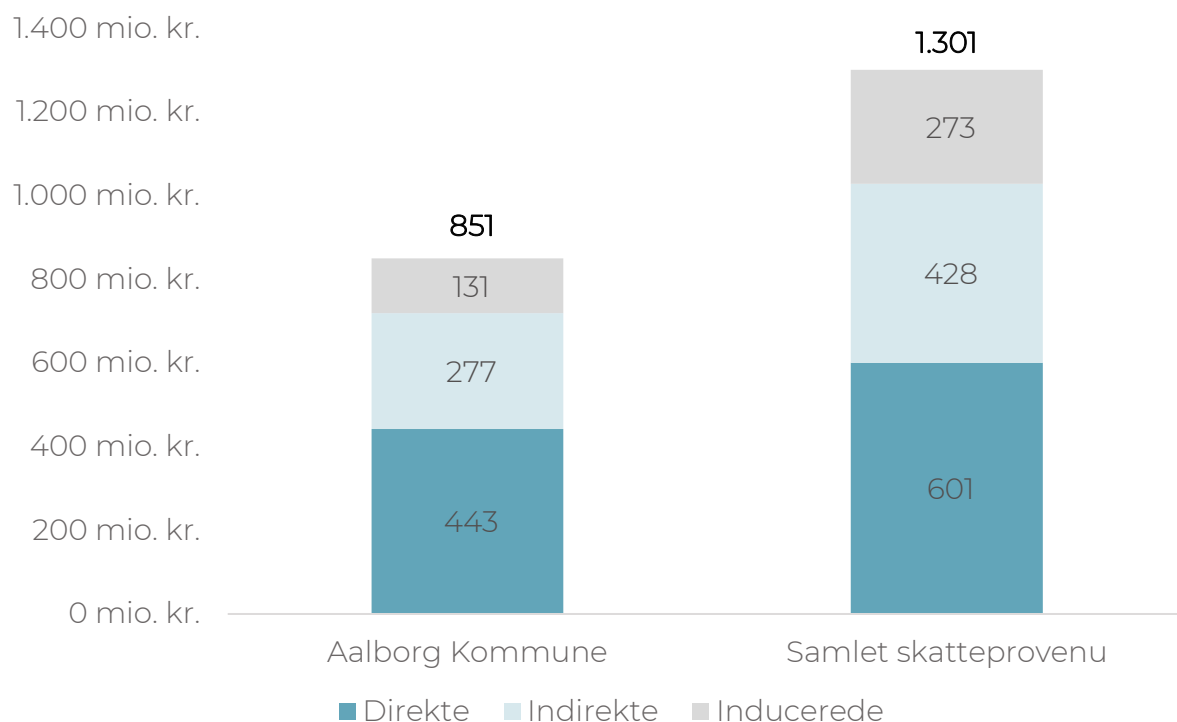
⁷ Øvrige brancher dækker over: Bygge og anlæg, Finansiering og forsikring, Råstofindvinding, industri og forsyningsvirksomhed, Ejendomshandel og udlejning, Landbrug, skovbrug og fiskeri

5.3 Skatteprovenu

Definition: Skatteprovenu er summen af personskatter, selskabsskatter samt punktafgifter og moms. Afgifterne er fordelt efter det sted, hvor de skattepligtige har bopæl. Se appendiks for uddybning.

Figur 20

Skatteprovenu fra kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune og hele Danmark, mio. kr.

Figur 20 viser, at kultur- og fritidslivet i Aalborg genererede samlede skatteindtægter på 851 mio. kr. til kommunen i 2022. Heraf stammer 443 mio. kr. (52 %) fra de primære erhverv, mens 408 mio. kr. (48 %) er resultatet af afledt produktion i tilknyttede brancher. På landsplan bidrog kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune til et samlet skatteprovenu på 1.301 mio. kr.

Sammenligning af skatteprovenu

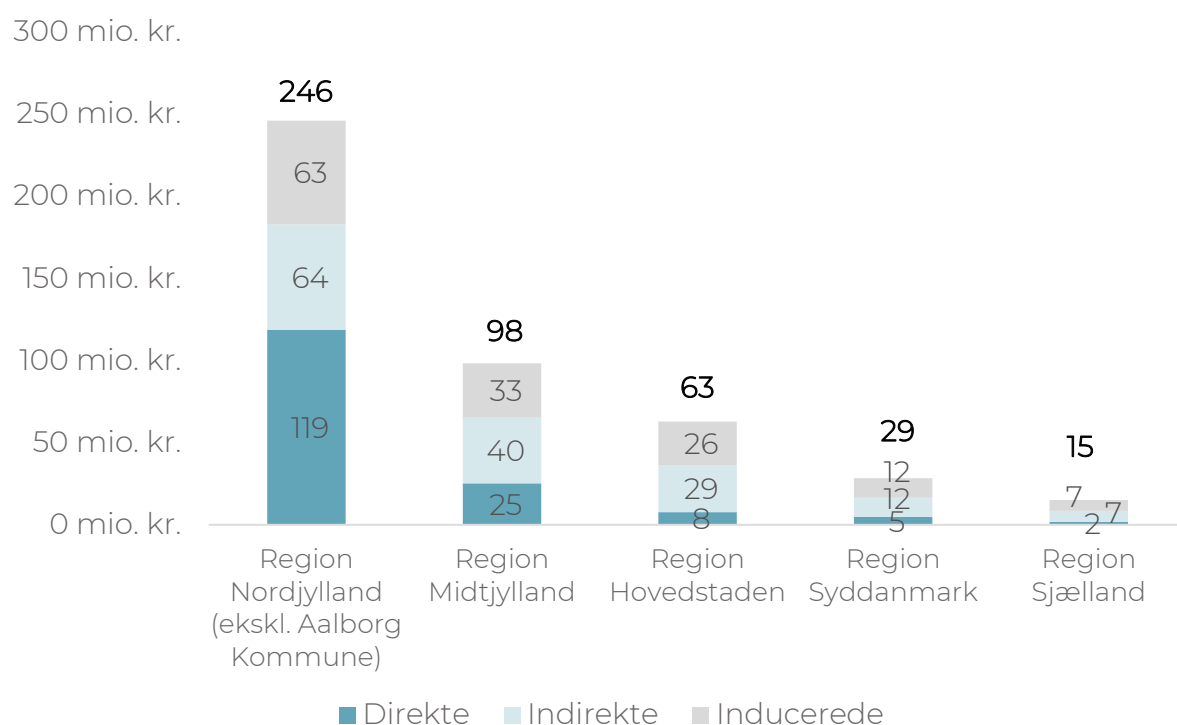
Hele skatteprovenu tilfalder ikke Aalborg Kommune, fordi det både dækker over person- og selskabsskat. Personskat kan yderligere inddeles i stats- og kommuneskat. I 2023 udgjorde personskatter 56 % af Danmarks skatteindtægter, hvilket blandt andet dækker over stats- og kommuneskat. Personbeskatning i kommunerne varierer, og i Aalborg Kommune har personskatten ligget på 25,4 % i 2022.

Kilde:

Danmarks Statistik (2023) Publikation: Skatter og afgifter 2023 - Danmarks Statistik (dst.dk)
Danmarks Statistik, PSKAT

Figur 21

Skatteprovenu fra kultur- og fritidslivet, uden for Aalborg Kommune, mio. kr.

Figur 21 viser det samlede skatteprovenu uden for Aalborg Kommune som følge af kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune. Uden for kommunegrænsen er det største skatteprovenu genereret i *Region Nordjylland* med i alt 246 mio. kr. Her er der generet et skatteprovenu på 119 mio. kr. gennem den direkte produktion, hvorimod skatteprovenu via den afledte produktion er 127 mio. kr. Samlet set er der i 2022 skabt et skatteprovenu uden for Aalborg Kommune på 451 mio. kr. på baggrund af produktionen fra Aalborg Kommunes kultur- og fritidserhverv.

6. Kultur- og fritidslivets nytteværdi

Borgernes oplevede nytteværdi fra kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune er estimeret på baggrund af 'Contingent Valuation Method' (CVM).

Borgerne har via den gennemførte spørgeskemaundersøgelse haft mulighed for at tilkendegive, om de via deres skattebetaling er villige til at betale for bevarelsen af det samlede kultur- og fritidsliv i kommunen.

De, der ønsker at betale, har efterfølgende angivet, hvor meget de er villige til at bidrage med. Dette er gjort for at estimere den nytteværdi, som den enkelte borger i Aalborg Kommune oplever fra kultur- og fritidslivet⁸. I den følgende analyse indgår i alt 1.616 respondenter, der har angivet et gyldigt svar på CVM-spørgsmålene.

Tolkning af resultater

I dette afsnit måler vi borgernes oplevede nytteværdi af kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune, som går ud over den samfundsøkonomiske værdi beskrevet i det forrige afsnit.

Værdien måles i borgernes villighed til at betale for at opretholde det nuværende serviceniveau (se uddybning af metoden i appendiks). Den oplevede nytteværdi skal derfor tolkes som et ekstra positivt værdilag, som kultur- og fritidslivet skaber for borgerne i Aalborg Kommune.

-

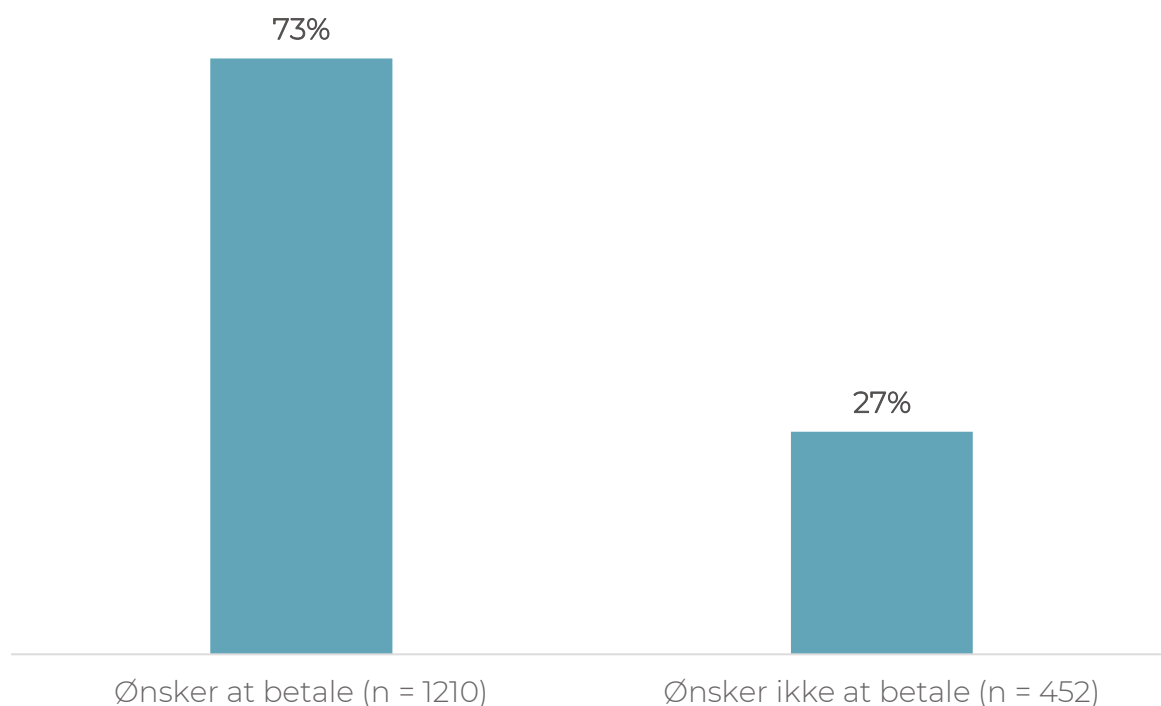
Kilde:

Bille, T. (2018)., Rethink Economic Impact: Fra økonomisk impact til samfundsøkonomisk værdi.

⁸ Se appendiks for uddybning af metoden.

Figur 22

Andel af borgerne i Aalborg Kommune, der ønsker at betale til kultur- og fritidslivet

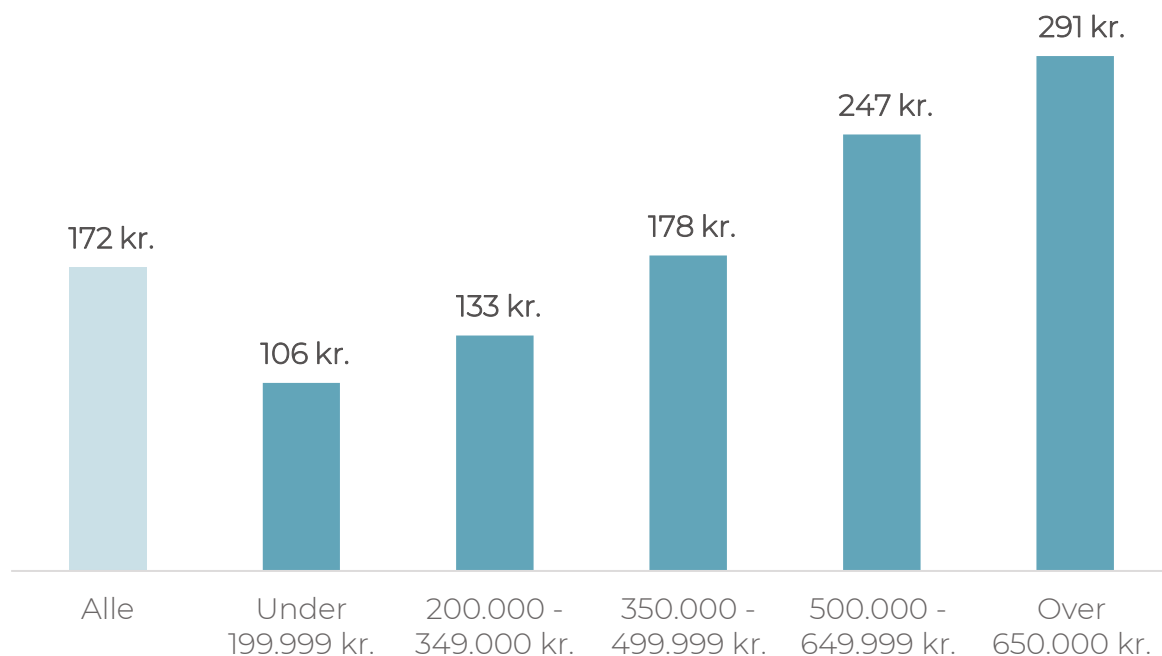

Figur 22 viser, at 73 % af borgerne i Aalborg Kommune ønsker at betale for at bevare kultur- og fritidslivet. Det svarer til, at 1.210 adspurgte borgere har svaret "ja" til, at de via deres skat er villige til at bidrage til opretholdelsen af kultur- og fritidstilbuddene i kommunen, hvis området stod over for nedskæringer. Dette kan tolkes som, at tre ud af fire borgere værdsætter det nuværende serviceniveau og har en positiv villighed til at betale for at bevare det.

De borgere, der ønsker at betale, har efterfølgende angivet, hvor meget de er villige til at bidrage med. Størrelsen af disse beløb varierer og beskrives nærmere i dette afsnit. På den anden side ønsker 27 % af borgerne ikke at betale, hvilket betyder, at de vurderer nytteværdien af kultur- og fritidslivet til 0 kr.

Figur 23

Nytteværdi fra kultur- og fritidslivet blandt borgere i Aalborg Kommune fordelt på indkomst (n = 1.616)

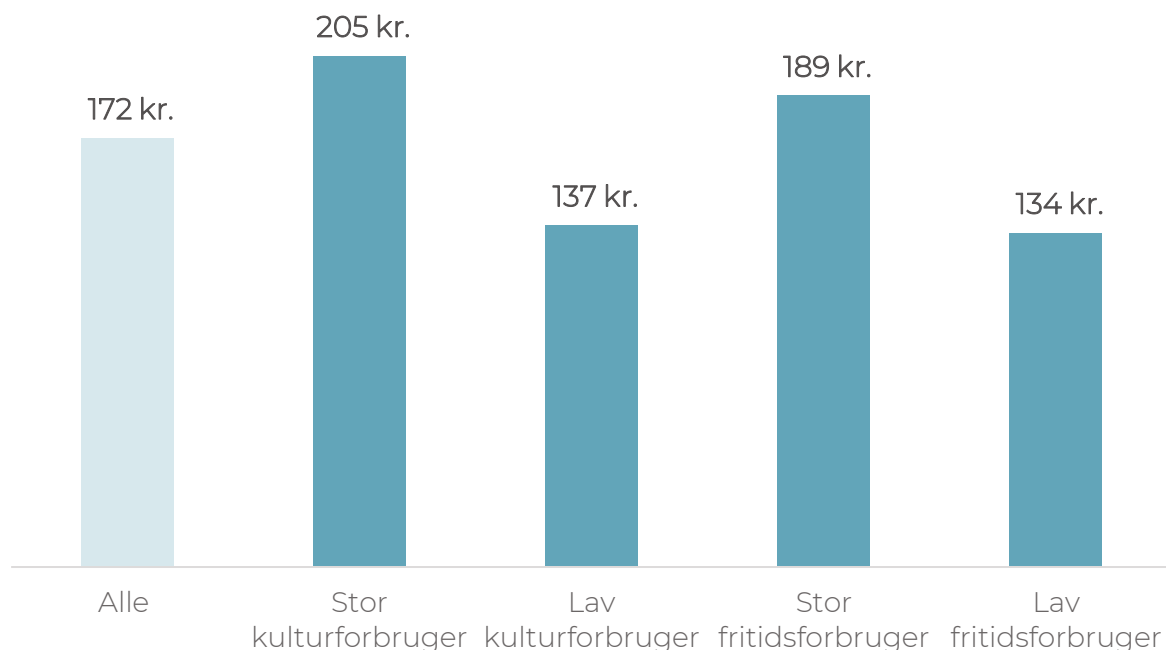

Figur 23 viser, at borgerne i Aalborg Kommune i gennemsnit har en oplevet nytteværdi af kultur- og fritidslivet på 172 kr. Med andre ord er borgerne villige til at øge deres månedlige skattebetaling med gennemsnitlig 172 kr. for, at kultur- og fritidslivet i Aalborg forbliver, som det er i dag.

Der er stor variation i den oplevede nytteværdi blandt borgerne, afhængig af deres indkomst. Beløbet spænder fra 106 kr. i den laveste indkomstgruppe til 291 kr. i den højeste indkomstgruppe. Denne forskel skyldes sandsynligvis, at folk med højere indkomster har flere penge til rådighed og derfor er mere villige til at betale for at bevare kultur- og fritidstilbuddene i Aalborg Kommune.

Figur 24

Nytteværdi blandt borgere i Aalborg Kommune fordelt på kultur- og fritidsforbrug (n = 1.616)

Figur 24 viser en sammenhæng mellem borgernes forbrug af kultur- og fritidstilbud og deres oplevede nytteværdi. Borgere, der har et stort forbrug af kultur og fritid, har en nytteværdi på henholdsvis 205 kr. og 189 kr., mens borgere med lavt forbrug har en væsentlig lavere oplevet nytteværdi på 137 kr. for kultur og 134 kr. for fritid.

Ved nærmere analyse på tværs af uddannelsesniveau er tendensen, at jo højere uddannelsesniveau borgeren har, jo større oplevet nytteværdi. Borgere, der har gennemført grundskolen, har en nytteværdi på 111 kr., hvorimod borgere med en lang videregående uddannelse har en nytteværdi på 264 kr.

I forhold til alder er den største nytteværdi blandt borgere i aldersgruppen 31-60 år, hvor nytteværdien ligger mellem 198 og 213 kr. Til sammenligning ligger nytteværdien blandt borgere under 20 år på 106 kr.

Fælles for sammenhængen mellem nytteværdi, uddannelsesniveau og alder er, at det ikke kan udelukkes, at forskellene i nytteværdi mellem befolkningsgrupperne skyldes variation i betalingsevne. Dette skyldes, at borgere med lange videregående uddannelser og borgere i aldersgruppen 31-60 år ofte har højere indkomster sammenlignet med andre grupper.

Tabel 1

Samlede nytteværdi fra kultur- og fritidslivet blandt borgere i Aalborg Kommune

Gennemsnitlig nytteværdi	172 kr.
Befolkningstal i Aalborg Kommune (+15 år) ⁹	189.374
Samlet nytteværdi (månedligt)	33 mio. kr.

Samlet nytteværdi (årligt)**390 mio. kr.**

Baseret på den gennemsnitlige månedlige nytteværdi på 172 kr. pr. borger, svarer det til en samlet årlig nytteværdi på 390 mio. kr., jf. tabel 1. Dette beløb repræsenterer den samlede værdi, som borgerne i Aalborg Kommune oplever fra kultur- og fritidslivet årligt. Dog er opgørelsen af denne værdi forbundet med en vis usikkerhed, da resultaterne fra analysepopulationen ekstrapoleres til hele befolkningen i Aalborg Kommune.

Samlet set indikerer resultaterne dog, at borgerne i Aalborg oplever en betydelig nytteværdi fra kultur- og fritidsområdet.

Sammenligning af oplevet nytteværdi

Et tidligere dansk studie, der har anvendt CVM, viser, at den gennemsnitlige betalingsvillighed for danske museer i 2020 er 264 kr. blandt både brugere og ikke-brugere.

Et andet dansk CVM-studie, der har undersøgt betalingsvilligheden for at afholde Tour de France i Danmark i 2022, finder en gennemsnitlig betalingsvillighed på cirka 37 kr. Konklusionen i denne undersøgelse lyder, at danske husholdninger samlet set har en betalingsvillighed på mellem 95 og 194 mio. kr. for at afholde Tour de France.

-

Kilder:

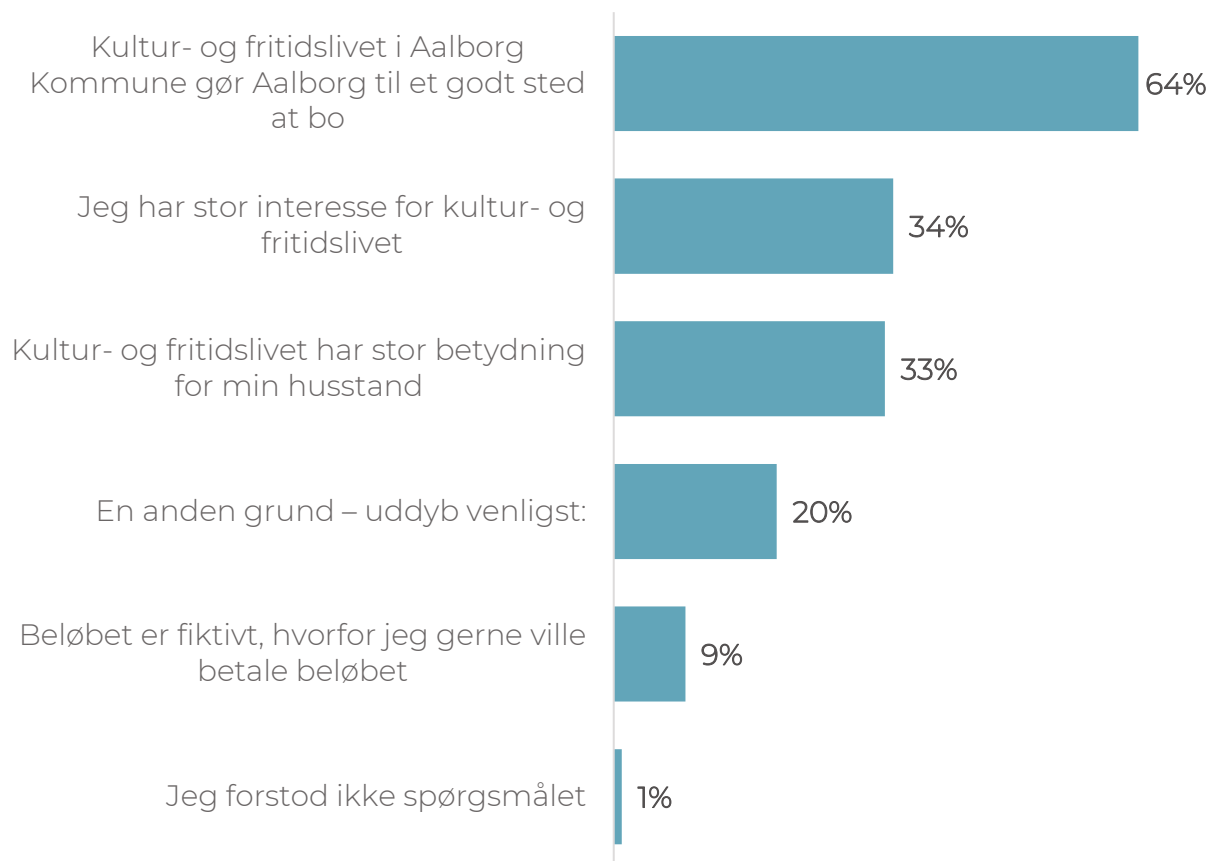
Bille, T., (2023) Museernes økonomiske værdi for den danske befolkning. Nordisk Kulturpolitisk Tidsskrift, 26(1), 8–25. <https://doi.org/10.18261/nkt.26.1.2>

Nielsen C.G. & Feddersen A., Willingness to pay for hosting the tour de France, Sports Economics Review (2023), doi: <https://doi.org/10.1016/j.serev.2023.100014>.

⁹ Danmarks Statistik FOLK1A, 2024K4.

Figur 25

Årsager til ønsket om at betale for kultur- og fritidslivet (n =1.210)

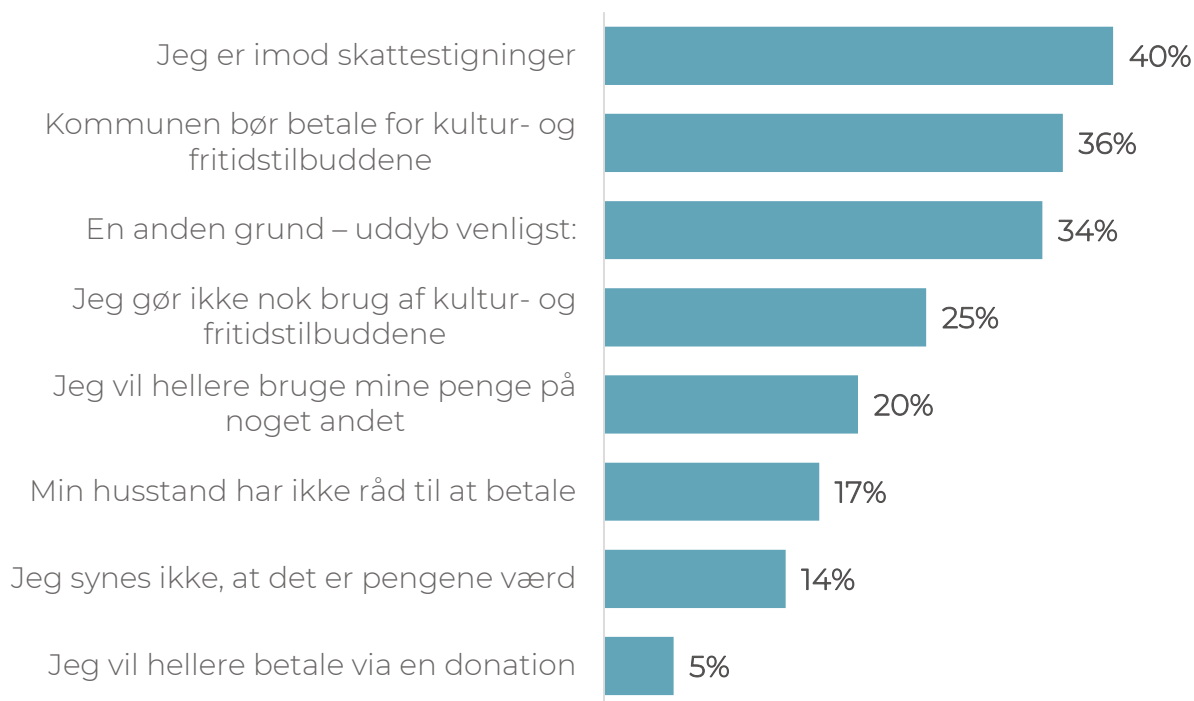
Note: Respondenterne har kunnet angive flere svarmuligheder.

Den primære årsag til, at borgere i Aalborg Kommune ønsker at betale for at bevare kultur- og fritidslivet, er, at det gør Aalborg til et godt sted at bo. Den årsag angives af hele 64 % af respondenterne. Interesse for kultur- og fritidslivet samt deres betydningen for borgernes husstand er også vigtige årsager. Blandt de mindre hyppige årsager er, at beløbet er fiktivt eller at respondenterne ikke forstod spørgsmålet. Det er således omtrent hver tiende respondent, der lader sig påvirke af det fiktive scenarie.

Hver femte respondent angiver en anden årsag til at ville betale i de åbne kommentarer. Her fremhæver flere, at de gerne vil betale, da det bidrager til almen dannelse, livskvalitet, udvikling og fællesskab. Andre påpeger, at de vil betale for at støtte udviklingen af bedre og flere tilbud på kultur- og fritidsområdet, særligt for børn, unge, ældre og borgere uden for Aalborg by. Derudover ønsker de at bevare kulturen i Aalborg og sikre, at byen forsat er et attraktivt sted at bo – både for nuværende og kommende borgere.

Figur 26

Årsager til ønsket om ikke at betale for kultur- og fritidslivet (n = 452)

Note: Respondenterne har kunnet angive flere svarmuligheder.

Den hyppigste årsag til, at borgerne i Aalborg Kommune ikke ønsker at betale for kultur- og fritidstilbud, er, at borgerne er imod skattestigninger. Denne årsag angiver 40 % af respondenterne. Derudover ønsker 36 % ikke at betale, fordi respondenterne mener, at kommunen bør betale for tilbuddene.

Blandt de 34 %, der angiver en anden årsag, udtrykkes der i størstedelen af kommentarerne skepsis over for kommunens evne til at forvalte og prioritere pengene korrekt. Flere nævner, at de foretrækker brugerbetaling fremfor skattebaserede bidrag.

Desuden begrundes nogle, at de nuværende tilbud er for dyre, kan forbedres og primært er placeret i Aalborg by fremfor i oplandsområderne. **Fejl! Ugyldig kæde.**

7. Kultur- og fritidslivets instrumentelle og iboende værdier

Som supplement til opgørelsen af den økonomiske værdi af kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune undersøges de instrumentelle og iboende værdier, som kultur- og fritidsområdet bidrager med for borgerne.

De instrumentelle værdier omhandler, hvordan kultur og fritid understøtter medborgerskab og demokrati. De iboende værdier fokuserer på de værdier, som kultur- og fritidsaktiviteter skaber i kraft af deres egen betydning og værdi for borgernes personlige livskvalitet.

7.1 Instrumentelle værdier

De instrumentelle værdier kortlægger, hvordan kultur og fritid bidrager med værdier til medborgerskab og demokrati.

De instrumentelle værdier består af seks dimensioner, som hver især måler, hvordan kultur og fritid bidrager til demokrati og medborgerskab. Disse dimensioner er præsenteret nedenfor.

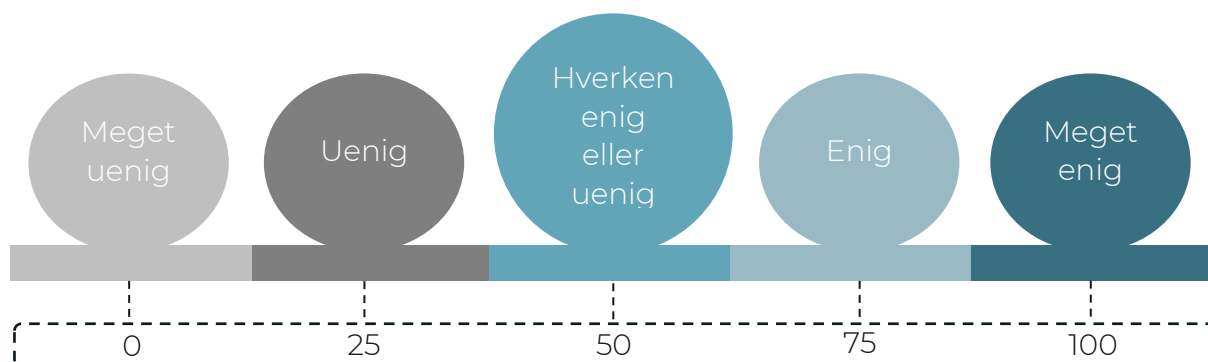
De instrumentelle værdier er målt for både kultur og fritid gennem randomisering, hvilket betyder, at halvdelen af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen har svaret på spørgsmål vedrørende fritidslivet, mens den anden halvdel har fokuseret på kulturlivet. Det metodiske hensyn har været at undgå at gøre spørgeskemaet for langt, hvilket kan sikre imod unødigt frafald af respondenter. Ved tilfældigt at inddеле respondenterne i de to grupper sikres repræsentativitet for grupperne.

Alle spørgsmål er indledt med: "Hvor enig er du i følgende udsagn om (kulturlivet / fritidslivet) i Aalborg Kommune?". Svarkategorierne er en 5-punkts Likert-skala fra "Meget uenig" til "Meget enig" samt en "Ved ikke" kategori, som ved indekskonstruktionen er reskaleret til 0-100, som er illustreret neden for i figur 27.

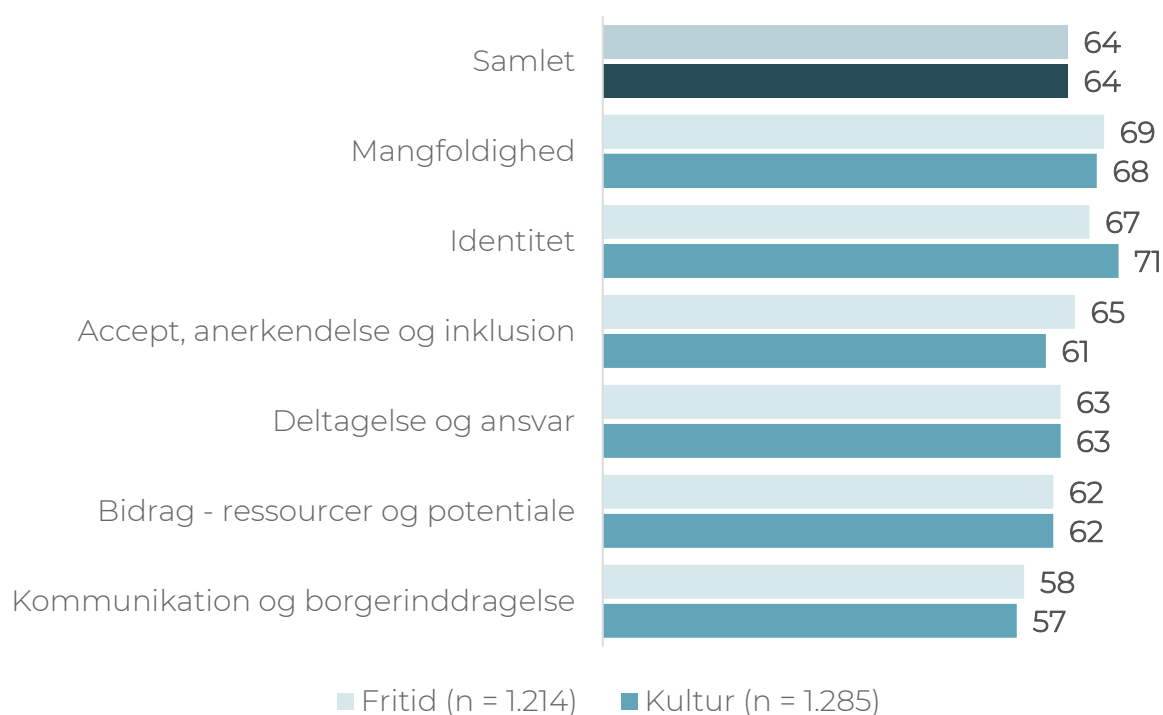
Dimension	Spørgsmål
Identitet	(Kulturlivet / Fritidslivet)... Spg. 1: Gør mig stolt over at bo i kommunen Spg. 2: Er en vigtig del af kommunens identitet
Mangfoldighed	(Kulturlivet / Fritidslivet) gør Aalborg til en kommune... Spg. 1: Hvor jeg kan udfolde mig Spg. 2: Hvor jeg har mulighed for at tage ansvar for mit eget liv og udnytte mine evner Spg. 3: Hvor der er plads til forskellighed og mangfoldighed
Accept, anerkendelse og inklusion	(Kulturlivet / Fritidslivet) bidrager til... Spg. 1: At andre borgere anerkender den indsats, jeg yder Spg. 2: At jeg generelt føler mig accepteret af fællesskabet Spg. 3: Dannelsen af gode fællesskaber i kommunen Spg. 4: At jeg hjælper eller får hjælp fra mine medborgere
Deltagelse og ansvar	(Kulturlivet / Fritidslivet) bidrager til, at jeg får lyst til at... Spg. 1: Udføre frivilligt arbejde Spg. 2: Give min mening tilkende Spg. 3: Engagere mig i lokalsamfundet Spg. 4: Være medlem af en klub/forening
Bidrag – ressourcer og potentiale	(Kulturlivet / Fritidslivet) bidrager til, at jeg får lyst til at... Spg. 1: Forstå andre mennesker og deres situation Spg. 2: Engagere mig i praktiske fællesskaber med mine naboer og/eller kollegaer Spg. 3: Møde nye mennesker med stor imødekommenhed Spg. 4: Tage initiativ til vigtige beslutninger for Aalborg eller mit lokalområde
Kommunikation og borgerinddragelse	(Kulturlivet / Fritidslivet) bidrager til, at jeg... Spg. 1: Kan fremlægge mine synspunkter for andre Spg. 2: Er i stand til at snakke med de fleste mennesker, jeg møder Spg. 3: Bliver hørt, når der tages vigtige beslutninger om det, der vedrører mig Spg. 4: Er i stand til at påvirke forholdene i mit lokalområde/nabolag

Figur 27

Skalering af instrumentelle værdier

Figur 28

Instrumentelle værdier fra kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune

Det samlede indeks for både kultur og fritid er 64 for de instrumentelle værdier. Der er kun små variationer i indekssværdierne på tværs af de seks dimensioner, og ingen af dem falder under 50, jf. figur 28..

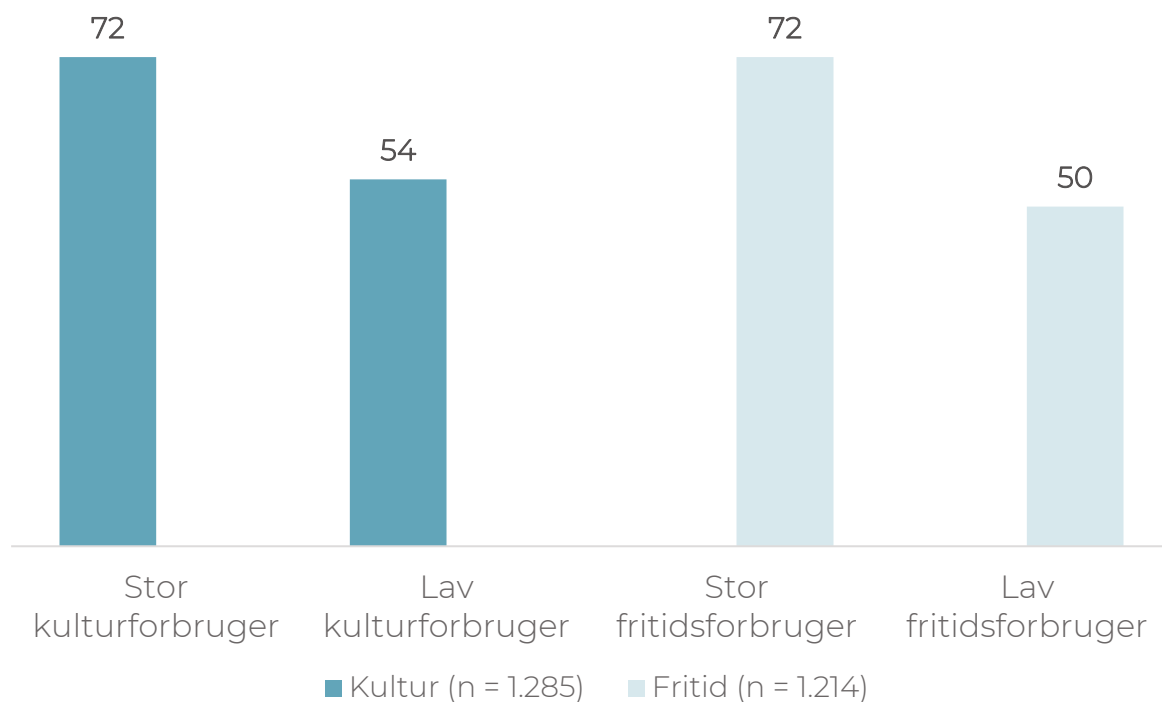
Der er således overordnet enighed om, at kultur- og fritidslivet i overvejende grad bidrager til medborgerskab og demokrati på tværs af de forskellige dimensioner.

Blandt dimensionerne er det *Identitet* og *Mangfoldighed*, der opnår de højeste indekssværdier. *Identitet* scorer højest med indekssværdier på 71 for kultur og 67 for

fritid, mens *Mangfoldighed* følger tæt efter med værdier på 68 for kultur og 69 for fritid.

Figur 29

Instrumentelle værdier fra kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune, Kultur- og fritidsforbrug

Figur 29 illustrerer, at borgere, der i højere grad benytter sig af kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune, scorer højere på de instrumentelle værdier. Medborgerskab og de demokratiske værdier, som borgerne oplever knytter sig til områderne, stiger dermed i takt med deres selvvaluerede brug af kultur- og fritidstilbud.

7.2 Iboende værdier

De iboende værdier dækker over individuelle egenskaber og sociale relationer, som områderne skaber i sig selv blandt borgerne.

De iboende værdier er målt med inspiration fra, hvad tidligere forskning har fundet, at kultur- og fritidslivet påvirker hos det enkelte individ¹⁰. De iboende værdier indeholder fire dimensioner, som hver især måler, hvordan kultur- og fritidslivet bidrager til udviklingen af individuelle og sociale egenskaber.

Måling af de iboende værdier i spørgeskemaundersøgelsen er sket gennem randomiseret inddeling af respondenterne til henholdsvis kultur og fritid, tilsvarende målingen af de instrumentelle værdier. Den overordnede spørgsmålsformulering lyder: "I hvor stor en grad oplever du, at (kulturlivet / fritidslivet) i Aalborg Kommune har positiv betydning for..."

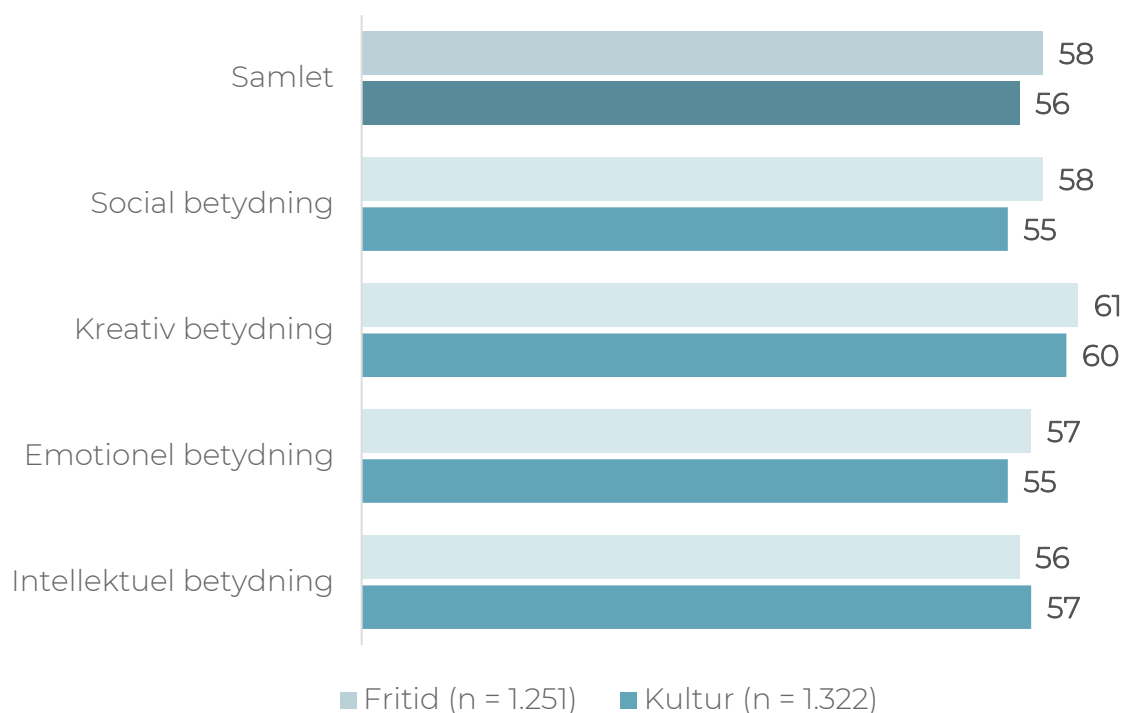
Dimension	Spørgsmål
Emotionel betydning	Din... Spg. 1: Livsglæde Spg. 2: Evne til at koncentrere dig Spg. 3: Evne til at blive berørt
Kreativ betydning	Muligheder for... Spg. 1: At føle dig inspireret Spg. 2: At omgå andre mennesker Spg. 3: At være mere kreativ
Intellectuel betydning	Muligheder for... Spg. 1: At lære noget nyt Spg. 2: At tænke over tingene Spg. 3: At få en bredere forståelse af samfundet
Social betydning	Muligheder for... Spg. 1: At styrke dine sociale relationer Spg. 2: At indgå i fællesskaber Spg. 3: At styrke din tilknytning til kommunen

¹⁰ Kilder: Kulturanalys Norden. (2024) Kulturens roll och nytta i samhälls-utvecklingen. Bille, T. (2018)., Rethink Economic Impact: Fra økonomisk impact til samfundsøkonomisk værdi.

Respondenterne har besvaret ovenstående spørgsmål ud fra en 5-punktsskala, der er reskaleret til 0-100 på tilsvarende måde som i figur 27.

Figur 30

Iboende værdier fra kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune

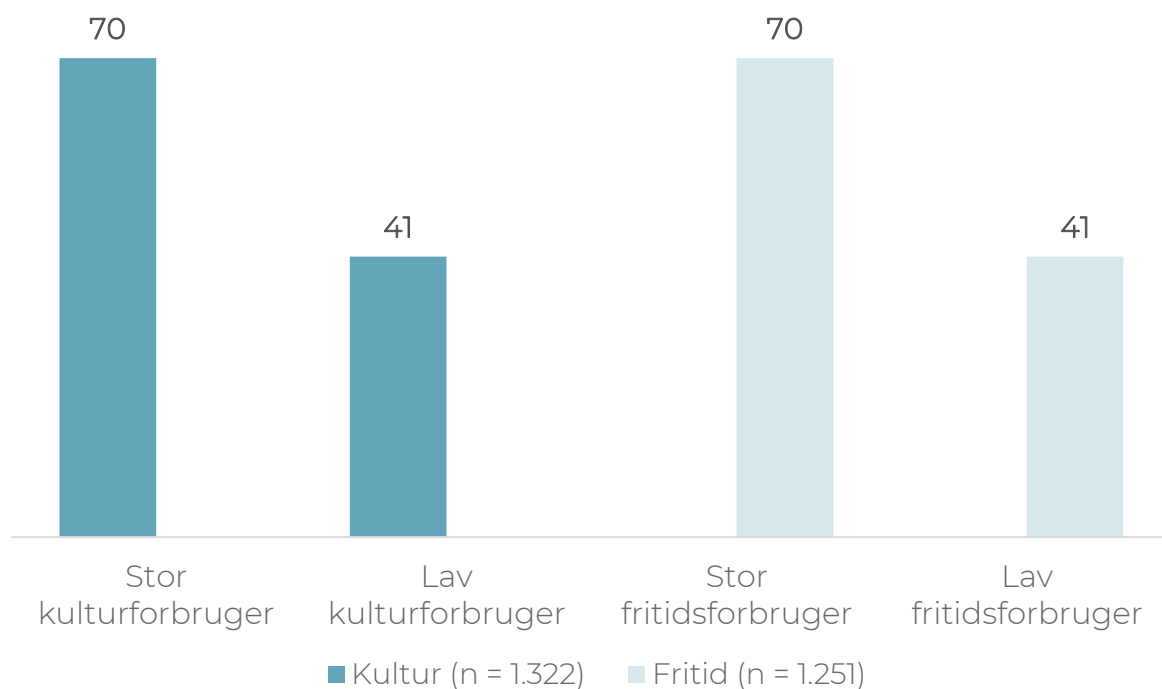

Figur 30 viser indeksværdierne for de iboende værdier – både det samlede gennemsnit og værdierne på tværs af de fire dimensioner.

Samlet set scorer kulturlivet 58 og fritidslivet 56, hvilket peger på, at de iboende værdier på begge områder vurderes til i nogen grad have betydning. Overordnet er forskellene på tværs af dimensionerne små. Det indikerer, at kultur- og fritidslivet har en ligelig fordelt betydning for de fire dimensioner: social, kreativ, emotionel og intellektuel betydning.

Figur 31

Iboende værdier fra kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune, Kulturforbrug

Figur 31 viser, at borgere, der i højere grad benytter kultur- og fritidstilbud, opnår en højere score på de iboende værdier. Jo mere borgerne selv mener, de bruger kultur- og fritidstilbud, desto mere ser de dem som vigtige for udviklingen af personlige egenskaber og sociale fællesskaber.

8. Appendiks

8.1 Den anvendte metode og datagrundlag

Den anvendte metode tager udgangspunkt i velfærdsøkonomisk teori.

Hovedformålet er at estimere værdien af kultur- og fritidslivet ud fra den samlede værdi, som erhvervene skaber i samfundet og for borgerne i Aalborg Kommune.

Genstandsfeltet for undersøgelsen er den samlede produktion samt tilbud på kultur- og fritidsområdet, som er tilgængelige for kommunens borgere. Dette omfatter tilbud, aktiviteter og faciliteter på tværs af hele kultur- og fritidsområdet, uanset om de drives og produceres af private virksomheder, organiseres af Aalborg Kommune eller opretholdes af frivillige initiativer. Formålet er at give et helhedsblik på kultur- og fritidsområdet, der rummer et mangfoldigt udbud, og som drives og faciliteres af mange forskelligartede aktører.

Silverlining Research har gennemført en analyse, der gennem en kombination af metoder og tilgange søger at opgøre den samlede værdi og betydning af kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune. Denne vurdering omfatter både økonomiske værdier og de sociale fordele, som kultur- og fritidslivet medfører for borgerne og deres engagement i lokalsamfundet. Analysen inkluderer således ikke alene de værdier, der kan måles økonomisk, men også de immaterielle værdier, som fremmer medborgerskab og styrker fællesskabet i kommunen. Det metodiske løsningsdesign, der ligger til grund for analysen, er illustreret i figur 2.

Figur

Analyseelementer til estimering af den samlede samfundsøkonomiske værdi¹¹

De "markedsomsatte værdier" relaterer sig til omsætning fra salg af varer og serviceydelser. I kultur- og fritidslivet kan dette forekomme ved entréindtægter, salg af mad og drikke og lignende.

Kultur- og fritidslivet kan ses som offentlige goder, der skaber værdi, som ikke kun kan måles økonomisk. Derfor bruges begrebet "ikke-markedsomsatte værdier" til at beskrive den samfundsmæssige betydning og de sociale og individuelle fordele, som kultur- og fritidslivet skaber. Kulturforskning peger på, at der er et ekstra lag af værdi i kulturgoder, som opleves forskelligt af hver person. Disse værdier kan opdeles i iboende og instrumentelle værdier.

Markedsomsatte værdier – SAM-K/LINE

De økonomiske effekter er beregnet ved brug af det regionaløkonomiske modelkompleks SAM-K/LINE, som ejes og drives af Center for Regional- og Turismeforskning (herefter CRT). Modellen opererer på kommuneniveau og er

¹¹ Bille, T. (2018), Rethink Economic Impact: Fra økonomisk impact til samfundsøkonomisk værdi.

baseret på officielle tal for BNP, beskæftigelse, indkomstskatter mv. Dette gør det muligt at foretage beregninger på kommunalt niveau, som er konsistente og sammenlignelige med de danske nationale tal.

Kultur- og fritidsområdet i Aalborg Kommune er defineret ud fra Danmarks Statistiks Danske Branchekoder (DB07) 127-gruppering, som er den mest detaljerede inddeling tilgængelig. Udvælgelsen af branchekoderne er foretaget af Silverlining Research og godkendt af Aalborg Kommune. Denne afgrænsning udgør de direkte erhverv, som beregningen af den afledte økonomiske aktivitet tager sit udgangspunkt i. De udvalgte branchekoder fordeler sig overordnet:

- Branchekode R: Kultur og fritid
- Branchekode P: Undervisning
- Branchekode J: Information og Kommunikation
- Branchekode S: Andre serviceydelser

De udvalgte underbranchekoder er listet i afsnit 7.3.

Modelberegningerne, leveret af CRT, og resultaterne i analysen er fordelt efter Dansk Branchekode (DB07) 10-gruppering, som er det mest detaljerede niveau muligt i denne type af analyser.

I analyserne skelnes mellem *direkte*, *indirekte* og *inducerede* effekter. De direkte effekter opstår i virksomheder, som er direkte involveret i kultur- og fritidserhvervene, for eksempel ved salg af billetter eller ansættelse af personale til et kulturarrangement. De indirekte effekter opstår, når disse virksomheder køber varer og tjenester fra andre tilstødende brancher. For eksempel kan en transportvirksomhed, der leverer ydelser til et kulturarrangement, betragtes som en indirekte effekt, da denne aktivitet skabes som følge af kulturarrangementet. Endelig opstår de inducerede effekter, når lønnen, som udbetales til medarbejdere i både de direkte og indirekte virksomheder, anvendes til forbrug. Dette skaber yderligere økonomisk aktivitet i andre sektorer, såsom detailhandel eller serviceerhverv. I forlængelse af eksemplet vil den inducerede effekt indtræffe, når transportvirksomhedens ansatte bruger deres løn på varer og tjenester, hvilket øger efterspørgslen i andre dele af økonomien.

Estimeringen af de markedsomsatte værdier er beregnet ved hjælp af input-output modellen SAM-K/LINE under visse metodiske afgrænsninger. Her er der ved opslag i CVR-registret og manuelt tjek af de største kultur- og fritidsorganisationer defineret en række branchekoder, som modelberegningen er gennemført på baggrund af.

I denne analyse er følgende områder ekskluderet, som ellers er en del af den kulturpolitiske redegørelse¹²:

- Fremstilling

¹² Obs. Engros og detail indgår ikke i den kulturpolitiske redegørelse. Se bilag 1 for den fulde oversigt over de branchekoder, som indgår i modelberegningen.

- Reklame
- Arkitektur
- Design
- Lotteri og spil
- Foto
- Reproduktion (fremstilling)
- Pressebureauer

Effekten er beregnet på baggrund af de seneste tilgængelige data fra 2022, og omfatter følgende effekter: *bruttoværditilvækst, beskæftigelse og skatteprovenu* (se tekstboks med definitioner på den følgende side). Tallene er derfor i nogen grad påvirket af de seneste Corona-restriktioner, som er blevet ophævet den 1. februar 2022.

Ikke-markedsomsatte værdier – oplevet nytteværdi

Estimeringen af ikke-markedsomsatte værdier er foretaget ved brug af 'Contingent Valuation Method' (CVM), som anvendes til at måle en populations oplevede nytteværdi for offentlige goder som eksempelvis kultur- og fritidstilbud.

I denne undersøgelse er CVM gennemført via en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse, hvor borgere i Aalborg Kommune bliver præsenteret for et fiktivt scenarie, hvor Aalborg Kommune oplever besparelser, som rammer kultur- og fritidslivet. Herefter bliver respondenterne spurgt til deres villighed til over indkomstskatten at betale for bevarelse af kultur- og fritidslivet i kommunen. Spørgeskemaet tilpasser beløbet, som borgeren er villig til at betale, baseret på respondentens månedlige indkomst. Analysen fokuserer kun på kultur- og fritidsområdet og sammenligner ikke med andre politikområder.

Instrumentelle og iboende værdier

Som det tredje element i estimeringen af den samlede betydning af kultur- og fritidslivet i Aalborg Kommune kortlægges de instrumentelle og iboende værdier relateret til området.

Denne del af undersøgelsen er udarbejdet for at give indsigt i, hvordan kultur- og fritidsområdet bidrager til demokratiske værdier og medborgerskab, samt hvordan områderne bidrager til udviklingen af individuelle egenskaber og sociale fællesskaber.

Dataindsamling via spørgeskema

Dataindsamlingen er gennemført som en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse blandt 2.651 borgere i Aalborg Kommune indsamlet i perioden fra 10. oktober til 11. november 2024. Spørgeskemaet er udsendt via Digital Post til 20.272 borgere over 15 år tilfældigt udtrukket fra CPR-registret. Antallet ekskluderer borgere, der er undtaget for Digital Post.

For at sikre repræsentativiteten af undersøgelsen er data vægtet, så det afspejler kommunens borgeres reelle fordeling på køn, alder og geografiske område.

Alle analyser bygger derfor på et vægtet datagrundlag. Det rapporterede antal af respondenter (n) er uvægtet igennem rapporten for at give et retvisende billede af det reelle datagrundlag. En frafaldsanalyse er præsenteret i det følgende afsnit 7.2.

Definitioner af effektmål i SAM-K/LINE -modellen

Effekten '**Bruttoværditilvækst**' følger nationalregnskabets definition af bruttoværditilvækst i løbende priser: "Bruttoværditilvækst opgøres for det enkelte erhverv som produktionen i basispriser minus forbrug i produktionen i køberpriser og er således også lig med summen af andre produktionsskatter, netto, aflønning af ansatte og overskud af produktionen og blandet indkomst. For samfundet som helhed kan bruttoværditilvæksten også opgøres som bruttonationalproduktet i markedspriser minus produktskatter, netto."

Effekten '**Beskæftigelse**' følger nationalregnskabets definition af beskæftigelse: "Beskæftigelsen omfatter beskæftigede personer, der leverer arbejdskraft til produktionen af varer og tjenester i Danmark, uanset om de er bosiddende i landet, eller om produktionen ligger inden for lovens rammer, blot produktionen ligger inden for nationalregnskabets produktionsgrænse. Opgørelsen omfatter det gennemsnitlige antal beskæftigede personer i den periode, der belyses (år/kvartal). Beskæftigede personer, der midlertidigt ikke er i arbejde, men har en formel tilknytning til en arbejdsplads, tælles også med. Alene det primære ansættelsesforhold medtages ved beregningen." Beskæftigelsen henføres til det område, hvor den økonomiske aktivitet finder sted, og den beskæftigede har arbejdssted.

Effekten '**Skatteprovenu**' er summen af personskatter, selskabsskatter samt punktafgifter og moms. Afgifterne er fordelt efter det sted, hvor de er skattepligtige, jf. nedenstående beskrivelse. Personskatter dækker over stats-, kommune- og kirkeskatter og er fordelt efter bopælen på den beskæftigede. Selskabsskatten er fordelt efter virksomhedens arbejdssted. Punktafgifter og moms er fordelt efter varemarkedsstedet, det vil sige hvor selve handlen foregår.

8.2 Frafaldsanalyse

Ved udsendelse af spørgeskemaundersøgelser vil der, ligesom ved andre udsendelsesformer, være en potentiel skævhed i, hvilke borgere der reelt deltager i undersøgelsen, og hvordan de adskiller sig fra borgerne generelt (populationen).

Udsendelse via Digital Post er en effektiv måde at række ud til et bredt udsnit af borgere samtidig. Der kan dog være en potentiel skævhed i hvilke grupper af borgere, der er opmærksomme på meddelelser modtaget via Digital Post, hvor særligt helt unge kan forventes at være mindre opmærksomme. Borgere, der er undtaget for Digital Post, ekskluderes fra undersøgelsen, hvilket potentielt kan give en skævhed i repræsentationen for særligt personer med nedsat funktionsevne eller ældre.

Der er derfor foretaget en frafaldsanalyse på udvalgte parametre for at belyse, hvor repræsentativ undersøgelsens datagrundlag er for borgerne i Aalborg Kommune.

De følgende figurer viser fordelingen i populationen på udvalgte parametre (køn, alder og område) sammenlignet med fordelingen i de indsamlede besvarelser.

De to første grafer viser som forventet, at indsamlingen via Digital Post medfører en overrepræsentation af ældre borgere, særligt mellem 51 og 80 år – mandlige såvel som kvindelige - mens der er en underrepræsentation af yngre borgere.

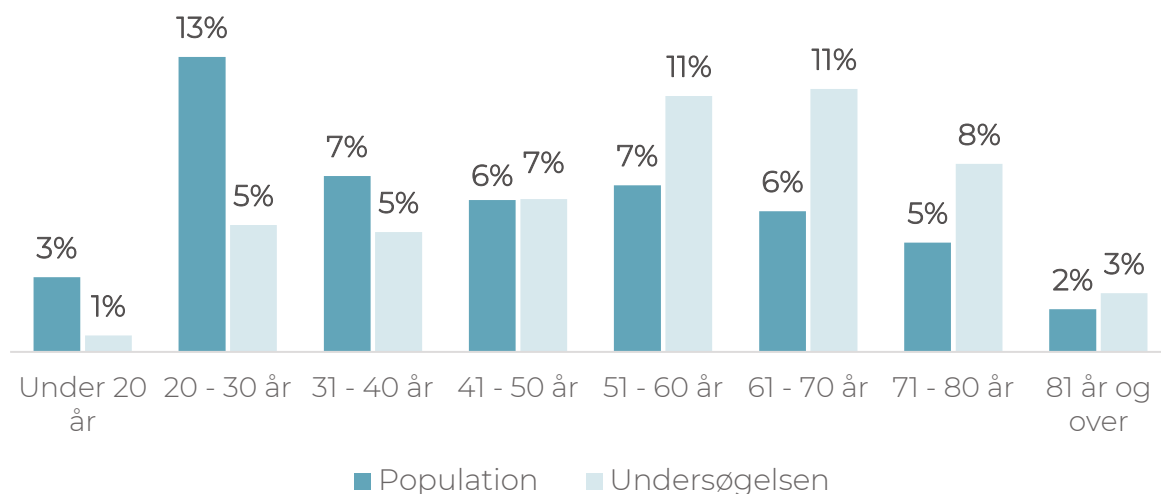
Der er en underrepræsentation blandt borgere under 20 år, hvorfor der skal tages forbehold for resultaterne nedbrudt for denne aldersgruppe.

Aldersgrupperne 20-30 år og 31-40 år, er ligeledes underrepræsenteret, men her vurderes underrepræsentationen at være mindre problematisk, eftersom målgruppen stadig er repræsenteret markant i besvarelserne. Der er derfor stadig et stort datagrundlag og et stort antal spørgeskemasvar indsamlet blandt aldersgrupperne, hvormed undersøgelsen stadig kan give valide og reliable svar på, hvordan disse aldersgrupper oplever og vurderer kultur- og fritidsområdet.

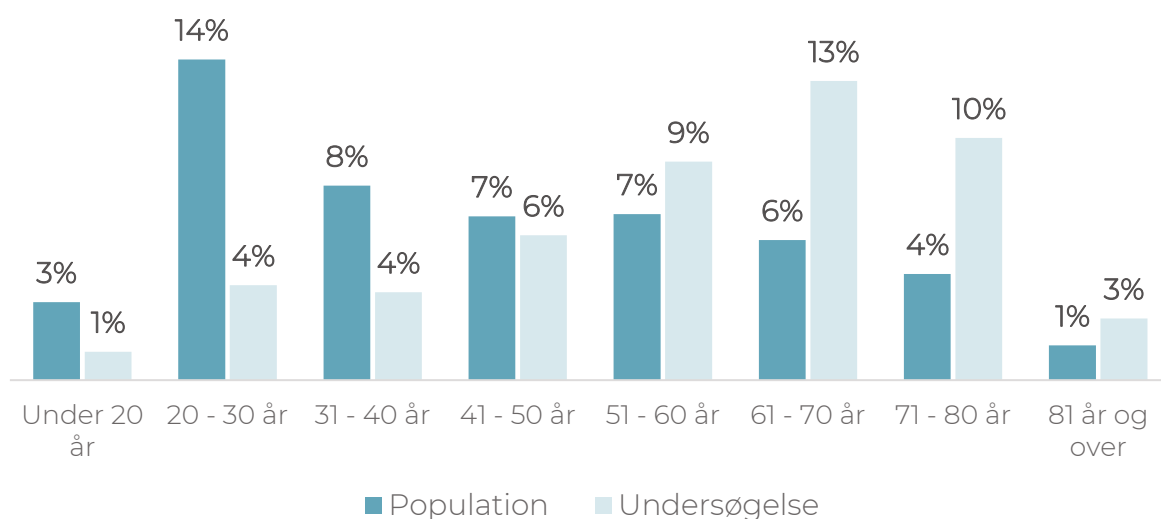
For at sikre et repræsentativt billede af borgerne i Aalborg Kommune, vægtes data efter populationsfordelingen på de udvalgte parametre; køn, alder og område. Det betyder i praksis, at spørgeskemasvarene blandt de ældre borgere vægtes mindre end spørgeskemasvarene blandt de yngre borger, når resultaterne for den samlede stikprøve rapporteres.

Figur 1

Fordelingen af kvindelige respondenter på tværs af aldersgrupper

Figur 2

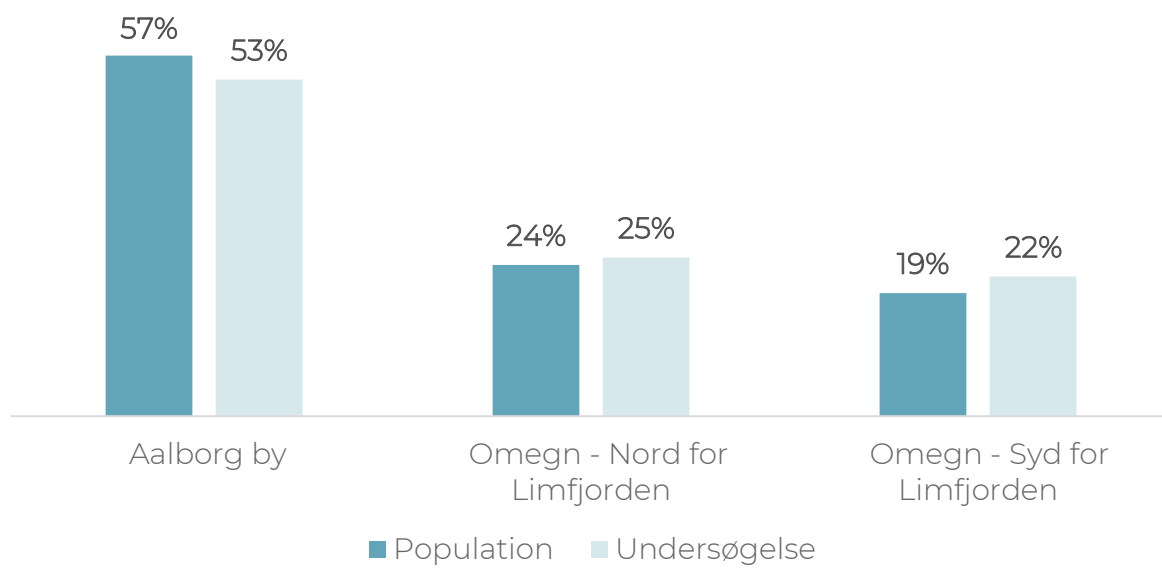
Fordelingen af mandlige respondenter på tværs af aldersgrupper

Nedenstående graf viser fordelingen i stikprøven sammenlignet med populationen opgjort efter områder i Aalborg Kommune. Der er en god repræsentation af alle tre områder, hvor fordelingen i stikprøven afviger med maksimalt fire procentpoint fra fordelingen i populationen.

Figur 3

Fordelingen af respondenter på tværs af områder i Aalborg Kommune

8.3 Brancheliste til SAM-K/LINE

Branchekode R: Kultur og fritid

- Alle branchekoder er inkluderet, herunder alt i deres (eventuelle) laverestående hierarkier, på nær 92.0 Lotteri- og anden spillevirksomhed:
 - 90.0 - Kreative aktiviteter, kunst og forlystelser
 - 91.0 - Biblioteker, arkiver, museer og anden kulturel virksomhed
 - 93.1 - Sport
 - 93.2 - Forlystelser og fritidsaktiviteter

Branchekode P: Undervisning

- Følgende branchekoder er inkluderet, herunder alt i deres (eventuelle) laverestående hierarkier:
 - 85.51 - Undervisning inden for sport og fritid (inkluderet)
 - 85.52 - Undervisning i kulturelle discipliner (inkluderet)

Branchekode J: Information og Kommunikation

- Følgende branchekoder er inkluderet, herunder alt i deres (eventuelle) laverestående hierarkier:
 - 58.11 - Udgivelse af bøger (inkluderet)
 - 58.13 - Udgivelse af aviser og dagblade (inkluderet)
 - 581410 - Udgivelse af ugeblade og magasiner (inkluderet)
 - 581420 - Udgivelse af distrikts- og annonceblade (inkluderet)
 - 58.21: Udgivelse af computerspil (inkluderet)
 - 591100 - Produktion af film og videofilm (inkluderet)
 - 591120 - Produktion af tv-programmer (inkluderet)
 - 591200 - Aktiviteter, der udøves efter produktion af film, video- og tv-programmer (inkluderet)
 - 591400 - Biografer (inkluderet)
 - 59.20 - Indspilning af lydoptagelser og udgivelse af musik (inkluderet)
 - 60.10 -Radiovirksomhed (inkluderet)
 - 60.20 -Tv- virksomhed (inkluderet)

Branchekode S: Andre serviceydelser

- Følgende branchekoder er inkluderet, herunder alt i deres (eventuelle) laverestående hierarkier:
 - 94.99 - Andre organisationer og foreninger i.a.n. (inkluderet)